

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Programmaplan Veerkrachtige
Wijken
BEHANDELD DOOR
AAJ (Anouk) Crapts

DATUM
24 juni 2025
Verz. 26 juni 2025
TELEFOONNUMMER
043 350 5428

BIJLAGEN
1
ONZE REFERENTIE
2025.02220

E-MAILADRES
Anouk.Crapts@maastricht.nl

FAXNUMMER
--

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Afgelopen april informeerden we u met een presentatie over het programma Veerkrachtige Wijken. Ondertussen zijn er weer mooie stappen gemaakt met de inwoners van Pottenberg en Nazareth en onze partners in de wijken. Dankzij die samenwerking en input ligt er nu een gedragen programmaplan (inclusief strategisch communicatieplan). Ook is er gewerkt aan de blauwdruk voor de uitvoeringsplannen van de wijken Pottenberg en Nazareth voor de komende 2 jaar.

Met het programmaplan hebben we een helder kader met gezamenlijke ambities, doelen en een gezamenlijke veranderaanpak. De basis voor onze langjarige aanpak in de wijken. We zijn verheugd dat we samen met onze alliantiepartners het programmaplan Veerkrachtige Wijken nu ook hebben vastgesteld. De opgaven bij Veerkrachtige Wijken vragen om nauwe samenwerking in de wijken met de inwoners zelf en een aantal kernpartners. Om zo tot oplossingen te komen voor complexe vraagstukken en situaties. De alliantie in Maastricht bestaat op dit moment, naast de gemeente, uit: Woonpunt, Servatius, Trajekt, Envida, Mondriaan en de provincie. Wij slaan met de inwoners de handen in elkaar voor Veerkrachtige Wijken.

Na de zomer volgen ook de complete uitvoeringsplannen 2025-2026 voor Pottenberg en Nazareth. Met daarin een overzicht van de acties en ontwikkelingen per wijk. Ook hiervoor werken we samen met de inwoners en partners in Pottenberg en Nazareth. Deze plannen ontvangt u zo spoedig mogelijk na afronding.

DATUM
24 juni 2025

Wij bedanken vooral de inwoners en partners voor hun betrokkenheid en gezamenlijke inzet in de wijken! Zo kunnen we samen verder bouwen aan een veerkrachtig Maastricht.

Hoogachtend,

Frans Bastiaens
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid

Jeroen Hoenderkamp
Wethouder WMO, Welzijn, Sociale Zaken en Gezondheid

Manon Fokke
Wethouder Financiën, Personeel & Organisatie, Burgerparticipatie en Lobby

Raadsinformatiebrieven

VEERKRACHTIGE

PROGRAMMAPLAN

WIJKEN

Inhoud

1. Context – 5

- 1.1 Algemeen – 5
- 1.2 Beeld Nazareth – 5
- 1.3 Beeld Pottenberg – 6

2. Aanleiding – 8

3. Ambitie, strategische doelen en schaalniveaus – 9

- 3.1 Ambitie – 9
- 3.2 Strategische doelen – 9
- 3.3 Drie schaalniveaus Veerkrachtige Wijken – 10
- 3.4 Balans schaalniveaus – 10
- 3.5 Vertaling strategische doelen naar de 3 schaalniveaus – 12
- 3.6 Strategische doelen en schaalniveaus samengevat – 13

4. Veranderstrategie – van ambitie tot aanpak – 15

- 4.1 Waarom een geïntegreerde veranderstrategie nodig is – 15
- 4.2 Werken vanuit leidende principes – 15
- 4.3 Van strategie naar uitvoering – 17

5. Operationele doelen – 18

6. Strategische agenda en uitvoeringsplannen – 22

- 6.1 Strategische agenda – 22
- 6.2 Uitvoeringsplannen – 22

7. Monitoring en sturing – 23

- 7.1 Inleiding – 23
- 7.2 De monitor – 23
- 7.3 De tweedaagsen in Nazareth en Pottenberg – kwalitatieve data – 24

8. Programma-organisatie – 26

- 8.1 Inleiding – 26
- 8.2 Externe organisatie – de alliantie – 26
- 8.3 Samenwerking en afstemming binnen de alliantie – 26
- 8.4 Interne organisatie gemeente – 27
- 8.5 Samenwerking Regio en Rijk – 27

9. Financiën gemeente Maastricht – 29

10. Communicatie – 31

11. Bijlage: communicatiestrategie – 33

1. Context

1.1 Algemeen

Maastricht is een stad met een rijke historie, waarin de ontwikkeling van woonwijken nauw samenhangt met de industriële groei en de opbouw van de verzorgingsstaat in de vorige eeuw. Veel van deze wijken, met name aan de randen van de stad, zijn ontstaan als parochiewijken met een sterke sociale structuur: de kerk, de school en een bloeiend verenigingsleven vormden het kloppend hart van de gemeenschap.

Gedurende de afgelopen decennia heeft een ingrijpende verandering in de samenstelling en het functioneren van deze wijken plaatsgevonden. De woningvoorraad is verouderd, voorzieningen zoals ouderenzorg en sociaal werk zijn afgenomen, en diverse maatschappelijke ontwikkelingen - zoals vergrijzing, individualisering en migratie - hebben geleid tot nieuwe behoeften en spanningen. De druk op het bestaande woningaanbod is toegenomen, waardoor met name betaalbare woningen intensief worden benut door diverse doelgroepen met uiteenlopende ondersteuningsbehoeften.

In sommige wijken leidt dit tot een stapeling van complexe problematiek: schulden, werkloosheid, eenzaamheid, gezondheidsproblemen en taalachterstanden komen hier samen. Dit heeft niet alleen gevolgen voor individuele bewoners, maar tast ook het sociale weefsel en de leefbaarheid van de wijk als geheel aan. Onderzoek zoals Veerkracht in Maastricht (2021) bracht deze patronen in beeld en liet zien waar in de stad de druk op de veerkracht van bewoners en buurten het grootst is. Tegelijkertijd is zichtbaar dat dit geen unieke Maastrichtse ontwikkeling is. Ook elders in het land - bijvoorbeeld binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid - wordt gewerkt aan integrale, langjarige programma's om buurten en wijken met complexe opgaven duurzaam te versterken.

1.2 Beeld Nazareth

De buurt Nazareth is een typische naoorlogse wijk in Maastricht-Noord, ontwikkeld in de jaren '50 als onderdeel van de stadsuitbreiding na de Tweede Wereldoorlog. De wijk werd grotendeels gerealiseerd tussen 1953 en 1956 en bestaat uit overwegend sociale woningbouw, met enkele uitbreidingen in de jaren '60 en '70. De ligging van de wijk – ingeklemd tussen de spoorlijn Maastricht-Heerlen/Aken en de A2 - zorgt fysiek en sociaal voor een zekere afbakening ten opzichte van omliggende gebieden. De Meerssenerweg is een belangrijke verbindingsweg met de stad en de aangrenzende gemeente Meerssen aan de noordzijde.

Nazareth kent een typische ruimtelijke opbouw voor die tijd, met collectieve woonblokken, hofjes en appartementen. De wijk heeft verschillende economische functies gekend, waaronder een sociale werkplaats en later een bedrijfsverzamelgebouw. De afgelopen decennia zijn beperkte ingrepen gedaan in de fysieke leefomgeving. Gerealiseerd zijn onder andere: een kleinschalig natuurgebied langs de A2, enkele seniorenflats, starterswoningen, en een nieuw buurthuis aan het Miradorplein. De basisschool fuseerde met de basisschool in Limmel en werd verplaatst naar de nieuwe locatie op de "Hoolhoes" in Limmel. In de wijk werd aan de Noordzijde de aanhaking met de Groene Loper gerealiseerd met een oversteek over de A2 en verbinding met de Landgoederenzone met onder andere Kasteel Vaeshartelt. De afgelopen jaren is een deel van de corporatiewoningen in Noord-Nazareth verduurzaamd. De winkelstraat in het hart van de wijk kent nog een klein aantal levendige winkels en gezondheidsvoorzieningen, maar heeft de laatste jaren met steeds meer leegstand te kampen. De huiskamer in 't Trefpunt is een kleinschalige ontmoetingsplek voor bewoners en professionals in de wijk. Een groot deel van de woningvoorraad bleef ondanks alles onveranderd: circa 96% van de woningen dateert van vóór het jaar 2000, waarvan 64% in bezit is van een woningcorporatie.

Nazareth werd in 2007 aangemerkt als zogeheten 'Vogelaarwijk', vanwege de opeenstapeling van sociaal-maatschappelijke problematiek en fysieke achterstand. De gemeente presenteerde daarop in 2011 een wijkontwikkelingsplan samen met buurkern Limmel. Het plan was gericht op de aanpak van sociale problematiek en fysieke vernieuwing, met onder andere het doorbreken van de barrièrewerking van de spoorlijn. Niet alle plannen zijn echter gerealiseerd, onder meer door verzet vanuit de buurt. Daarmee bleef de ontwikkelingsopgave grotendeels bestaan en zijn zowel de sociale als de fysieke structuren van de wijk grotendeels ongewijzigd. Dit maakt Nazareth tot een wijk waar de druk op veerkracht en leefbaarheid al geruime tijd zichtbaar en voelbaar is.

Het aantal inwoners is met 3.140 stabiel. Daar waar het aantal van de wijk Oost en Maastricht als geheel nog stijgen. Met een afnemend aandeel jongeren. Van het aantal inwoners is 11% gescheiden en 60% ongehuwd. En dat is hoog. Net als de herkomst van 23% van de inwoners buiten Europa.

1.3 Beeld Pottenberg

Pottenberg is een naoorlogse woonwijk in het westen van Maastricht, gebouwd tussen 1960 en 1967 naar ontwerp van stedenbouwkundige Frans Dingemans. De wijk is opgezet volgens de toen gangbare 'parochiewijkgedachte', met een kerk in het midden en daar omheen een eigen sociaal en functioneel centrum en veel groene openbare ruimte. Pottenberg is door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed geselecteerd als een van de 30 landelijke toonbeelden van de 'wederopbouw-wijk'. Dit vanwege haar stedenbouwkundige en architectonische waarde. De naam van de buurt verwijst naar een historische veldnaam én naar de pottenbakkersgeschiedenis van Maastricht. Dit komt ook terug in straatnamen en het beeld van het 'pottemenneke' aan de Potteriestraat.

De wijk telt circa 2.330 inwoners, waarvan een groot deel woont in sociale huurwoningen (85%). Een meerderheid van de huishoudens bestaat uit eenpersoonshuishoudens en de buurt kent een

relatief hoog aandeel bewoners van niet-westerse herkomst. De bevolking van Pottenberg is kwetsbaar op meerdere fronten. Zo ervaart 63% (zeer) ernstige eenzaamheid, rapporteert 26% een (zeer) lage veerkracht en ervaart 24% gevoelens van leegte of mentale belasting.

Het inkomensniveau ligt onder het stedelijk gemiddelde en de werkloosheid is bovengemiddeld, net als het aandeel inwoners met een bijstands- of WMO-uitkering.

De wijk beschikt over enkele basisvoorzieningen, zoals een klein winkelcentrum, een buurtcentrum (De Romein), het sociaal centrum De Buurtbrök en scholen voor praktijk- en basisonderwijs. Ondanks het relatief hoge aandeel openbaar groen – waaronder het Van de Vennepark-Zuid en de Akkerwig- en een Cruyff Court – is de kwaliteit van de leefomgeving en de groene ruimtes verouderd. Dit geldt ook voor veel woningen, waaronder etagewoningen zonder lift. In 2009 werd een buurt-aanpak opgesteld om de wijk fysiek en sociaal te versterken. Hoewel deze aanpak belangrijke ambities – zoals woningdifferentiatie en versterking van de groene ruimte – bevatte, is de uitvoering vertraagd. Pas in 2024 is gestart met sloop en herontwikkeling van beeldbepalende complexen zoals de Mammoetflat en het Poortgebouw.

Pottenberg kent actieve bewonersgroepen en een betrokken sociaal netwerk, met verenigingen voor jeugd, ouderen en carnaval. Desondanks is de ervaren leefkwaliteit matig: het gemiddelde rapportcijfer voor de buurt is een 6,2, en 70% van de bewoners voelt zich thuis in de wijk. De combinatie van fysieke veroudering, sociale kwetsbaarheid en een langdurige mismatch tussen behoefte en aanbod maakt Pottenberg tot een wijk waar de druk op veerkracht al langere tijd voelbaar is, en waar structurele versterking in de fysieke leefomgeving en sociaal-maatschappelijke structuur noodzakelijk is om perspectief te bieden aan huidige en toekomstige generaties bewoners.

2. Aanleiding

De uitdagingen waar Maastricht voor staat in haar wijken zijn niet nieuw, maar vragen inmiddels om een andere manier van handelen. De toenemende concentratie van kwetsbare doelgroepen in specifieke wijken, het afnemen van sociale samenhang en het dalend vertrouwen in overheid en toekomstperspectief, het zijn signalen dat reguliere werkwijzen tekortschieten. Door hun complexiteit en verwevenheid overstijgen deze vraagstukken het domein van één (beleids)veld. Ze raken wonen, zorg, veiligheid, onderwijs, leefomgeving én participatie.

Het coalitieakkoord 2022–2026 onderstreept de urgentie: het versterken van veerkracht en weerbaarheid van inwoners, wijken en buurten is een centrale ambitie. Maastricht wil een stad zijn waar iedereen zich thuis voelt - en dat kan alleen als de groeiende tweedeling tussen delen van de stad wordt doorbroken. Het college kiest daarom bewust voor een programmatische aanpak, in plaats van losse projecten of geïsoleerde beleidsmaatregelen.

Die keuze wordt versterkt door inzichten uit eerdere programma's én goede voorbeelden uit andere steden. Met het programma Veerkrachtige Wijken legt Maastricht de basis voor een integrale, langjarige en gebiedsgerichte aanpak, waarin niet de systemen centraal staan maar de mensen. Door domein overstijgend samen te werken met inwoners en maatschappelijke partners, ontstaan nieuwe mogelijkheden voor maatwerk, nabijheid en collectieve oplossingen. Daarbij past ook de inzet op sociale contracten, gebiedsregie, schaalverkleining en ontschotting van beleid en middelen. In onze wijken spelen veel uitdagingen. Er is sprake van armoede, gezondheidsproblemen, gevoelens van onveiligheid en soms een gebrek aan perspectief. Maar wie goed kijkt, ziet ook iets anders: veerkracht. Bij bewoners, bij initiatieven, bij mensen die - ondanks moeilijke omstandigheden - iedere dag weer opstaan, zorgen voor hun gezin, klaarstaan voor een ander of zich inzetten voor de buurt.

De veerkracht is niet overal even zichtbaar, en de wijken staan onder druk. Maar veerkracht hoeft niet perfect of volledig te zijn.

Het zit ook in kleine dingen: een buurvrouw die de stoep aanveegt voor een ander. Een jongere die meedenkt over een schone speeltuin. Een buurtmoestuin die opeens weer vol staat met mensen. Nieuwe initiatieven ontstaan, en mensen raken weer enthousiast als ze zien dat er dingen mogelijk zijn. De gedachte van positieve gezondheid helpt ons daarbij. Niet het ontbreken van problemen staat centraal, maar het vermogen om met uitdagingen om te gaan en het leven richting te geven. In deze wijken is dat vermogen er – vaak onder de oppervlakte - maar beslist ook aanwezig. Onze aanpak richt zich op het versterken van wat er wél is, zonder de ogen te sluiten voor wat moeilijk is. Als er beweging komt, komen ideeën van bewoners tot bloei, zijn er organisaties die de krachten bundelen, en volgen initiatieven die zorgen voor ontmoeting, steun of een gevoel van trots. Dat geeft energie.

Tegelijkertijd is het duidelijk: deze beweging heeft ondersteuning nodig. Niet door over te nemen, maar door ruimte te maken, te verbinden, vertrouwen te geven, en mensen te helpen om zelf verder te bouwen aan hun wijk. Want een veerkrachtige wijk ontstaat niet van buitenaf, maar groeit van binnenuit – stap voor stap, met vallen en opstaan, maar vooral: samen.

Nu is het moment om deze omslag te maken. De signalen uit onderzoek, de maatschappelijke druk in wijken, en de heldere politieke opdracht geven richting én legitimiteit. Het programma Veerkrachtige Wijken is geen tijdelijke interventie, maar een noodzakelijke koerswijziging. Een beweging naar een veerkrachtig Maastricht, waar iedereen ertoe doet - in alle wijken van de stad.

3. Ambitie, strategische doelen en schaalniveaus

3.1 Ambitie

De ambitie van het programma Veerkrachtige Wijken is om vanuit het ecosysteem in Pottenberg en Nazareth te werken aan het versterken van de veerkracht van de wijk, alsmede de veerkracht van de individuele bewoner. Zoals bij de start geformuleerd in het gemeentelijk coalitieakkoord: Maastricht, een saamhorige stad, waar alle inwoners zich thuis voelen. Dat is waar we in Maastricht aan werken. Dit betekent het bevorderen en borgen van vrijheid en veiligheid voor iedere Maastrichtenaar. Door voortdurend te werken aan bestaanszekerheid en het vergroten van de veerkracht en weerbaarheid van onze inwoners, wijken en buurten.

We werken samen aan het versterken van de veerkracht van de wijken en de bewoners zelf. We bouwen samen aan sterke gemeenschappen, gebaseerd op 3 pijlers: Positieve gezondheid, bestaanszekerheid en gelijke kansen. Onze aanpak is integraal en gericht op de lange termijn van 20 jaar, een generatie lang. In eerste instantie richten we onze bijzondere aandacht op de buurten Nazareth en Pottenberg.

Bij onze werkwijze staat het denken en handelen vanuit het ecosysteem centraal. Dit betekent dat we de samenhang en interactie tussen verschillende factoren en actoren in de buurt als uitgangspunt nemen, om zo duurzame en inclusieve oplossingen te realiseren.

De uiteindelijke output van het programma (de impact, het effect) is om de vicieuze cirkel van problemen te doorbreken, waardoor bewoners van kwetsbare gebieden er structureel op vooruitgaan. Het programma is daarom breed en zet in op een kansrijke start, goede (voor)scholen, loopbaanoriëntatie en de aanpak van armoede en schulden etc. Deze ambitie en aanpak wordt gedragen door de alliantiepartners, partners in de wijken en betrokken bewoners.

3.2 Strategische doelen

De strategische doelen in ons programma zijn geformuleerd voor een periode van 5 tot 10 jaar. Hierdoor is er ruimte om tussentijds bij te stellen om zo natuurlijk te blijven aansluiten bij de ontwikkeling van de bewoners, de gemeenschappen en de wijk.

Het programma Veerkrachtige Wijken werkt vanuit drie strategische doelen:

- Vergroten positieve gezondheid;
- Versterken bestaanszekerheid;
- Vergroten gelijke kansen.

De strategische doelen worden in onderling verband gebracht met het oog op synergetische effecten en dwarsverbanden. Hieronder een toelichting per strategisch doel.

Vergroten positieve gezondheid

We zetten in op het versterken van eigen regie en veerkracht, zodat het welzijn en de gezondheid van bewoners toenemen. We streven naar wijken waar het prettig wonen is in een gezonde en veilige leefomgeving, zowel voor als achter de voordeur. We bouwen met elkaar aan een gemeenschap waar mensen van alle leeftijden en achtergronden zich thuis voelen, elkaar ontmoeten en ondersteunen.

Versterken bestaanszekerheid

We bevorderen actieve deelname aan maatschappelijke activiteiten, scholing en werk om perspectief te bieden, participatie te vergroten en de (financiële) zelfredzaamheid te versterken. Hierdoor verminderen we armoede en zorgen we voor een stabielere toekomst voor onze inwoners.

Vergroten gelijke kansen

We streven naar meer gelijke kansen voor alle bewoners van deze wijken. Dit betekent dat we gezamenlijk organiseren wat nodig is om verschillen te overbruggen of te verkleinen. Denk hierbij aan initiatieven op het gebied van scholing, wonen en gezondheid.

3.3 Drie schaalniveaus Veerkrachtige wijken

Als we effectief willen werken aan onze 3 strategische doelen, betekent dit dat we ook oog hebben voor de verschillende schaalniveaus. De bron van de benodigde veerkracht zit zowel in de inwoner zelf (het individu) als de gemeenschap waar de bewoner deel van uitmaakt (het collectief). Veerkracht uit zich daarom in de aanwezigheid van weerbare inwoners en sterke gemeenschappen.

In Maastricht moet iedereen mee kunnen doen. En zich kunnen verbinden met de stad en de kansen die de stad biedt. Vandaar dat ook een aantrekkelijke wijk een belangrijk schaalniveau is om te borgen in onze aanpak. Al deze niveaus maken samen het beeld van onze stad, waarbij het streven is dat Maastricht een saamhorige stad is.

Hieronder een korte toelichting per schaalniveau.

Een **weerbare inwoner** is in staat om het leven na te streven dat hij/zij graag wil leiden. Om zich te kunnen ontwikkelen tot wie hij/zij wil zijn. Dat kan alleen als er geen belemmeringen zijn die dat streven in de weg staan en er voldoende basis is om stappen vooruit te kunnen zetten.

Een **sterke gemeenschap** is een gemeenschap waarin mensen elkaar respecteren, naar elkaar omzien en elkaar inspireren. De interactie tussen burens en buurtgenoten is van grote invloed op het functioneren van een wijk. Leven doe je immers niet alleen, maar met de mensen om je heen.

Veerkracht zit ook in de wijk zelf. In de mogelijkheden die de omgeving biedt om weerbaar te zijn en sterke gemeenschappen te bouwen. Veerkracht uit zich daarom ook in een **aantrekkelijke wijk**. Een aantrekkelijke wijk stimuleert de veerkracht van mensen en gemeenschappen. Meer veerkracht werkt op haar beurt weer door in het profiel en de aantrekkingskracht van de wijk. Een wijk in de lift trekt meer mensen en organisaties die positief willen en kunnen bijdragen aan de veerkracht van de wijk.

Saamhorige stad vanuit het ecosysteem van de wijk

Bewoners, ondernemers, bezoekers, buurtprofessionals en instanties maken samen de veerkracht van Nazareth en Pottenberg. Zij vormen het ecosysteem van de wijk. Bij onze werkwijze staat het denken en handelen vanuit het ecosysteem centraal. Zo werken we samen aan de aantrekkelijke wijk en de saamhorige stad.

3.4 Balans schaalniveaus

De drie schaalniveaus van veerkracht staan niet los van elkaar. Het zijn immers de individuele bewoners die samen de gemeenschappen vormen. En de wijk vormt de omgeving waarin zowel het individu (de inwoner) als het collectief (gemeenschappen) bestaat en functioneert.

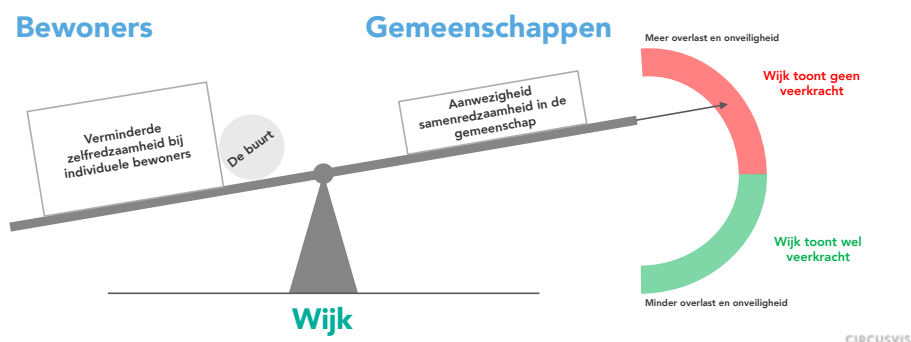
Het is voor alle inwoners wenselijk dat de samenredzaamheid in de wijk groot genoeg is om eventuele spanningen die voortkomen uit stresssituaties bij individuen zonder verdere escalatie op te kunnen vangen. Als dat lukt is er veerkracht in de wijk.

Onderstaande figuur illustreert dat aan de hand van een wipwap (bron: Circusvis). De wipwap helpt om de drie in het programma onderscheiden schaalniveaus van veerkracht ten opzichte van elkaar te positioneren.

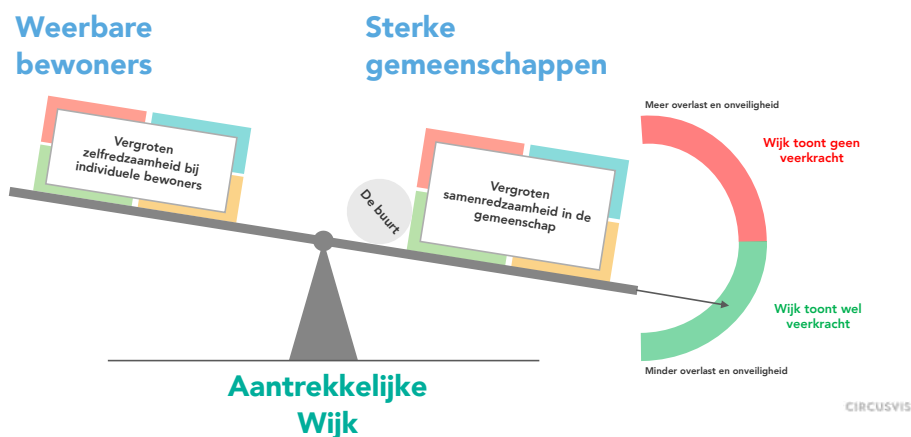
Weerbare bewoners gaat over de **zelfredzaamheid** en het daaraan gekoppelde ontwikkelperspectief van het individu. Sterke gemeenschappen gaat over de **samenredzaamheid** van het collectief. Het derde schaalniveau, de aantrekkelijke wijk, ondersteunt beide kanten en kan in de figuur worden vergeleken met de wipwap zelf.

In een veerkrachtige wijk zijn alle drie de schaalniveaus zodanig aanwezig dat ze elkaar versterken. Waar de veerkracht in het geding is, omdat de samenredzaamheid in de buurt niet groot genoeg is om de individuele spanningen te voorkomen of op te vangen, daar is extra aandacht nodig. De metafoor van de wipwap maakt duidelijk dat die aandacht zich moet richten naar het geheel, omdat de drie schaalniveaus in continue verbinding staan met elkaar.

Uit balans, geen veerkracht

Terug in balans, wel veerkracht

3.5 Vertaling strategische doelen naar de 3 schaalniveaus

In Maastricht werken we aan een stad waar iedereen zich thuis voelt. Waar inwoners de ruimte ervaren om hun leven naar eigen inzicht vorm te geven – in vrijheid én veiligheid. Om dat te bereiken investeren we in de veerkracht van mensen, gemeenschappen en hun wijk. Het programma Veerkrachtige Wijken richt zich op de wijken Pottenberg en Nazareth, met een langjarige inzet van 20 jaar.

We bouwen samen aan weerbare inwoners, sterke gemeenschappen en aantrekkelijke wijken. Dat doen we via de drie strategische doelen. Dat geeft een volgende doorvertaling van onze doelen op de verschillende schaalniveaus:

Vergroten positieve gezondheid

We bevorderen het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven om te gaan, en om zoveel mogelijk eigen regie te ervaren.

- **Weerbare inwoners:** een weerbare inwoner doet mee in de samenleving. Mensen kennen hun eigen kracht en maken gebruik van hun netwerk, voorzieningen en ondersteuning wanneer nodig. Ze voelen zich fysiek en mentaal gezond en hebben regie over hun eigen leven.
- **Sterke gemeenschappen:** een sterke gemeenschap heeft sociale samenhang. Dat betekent dat inwoners vanuit een gevoel van positieve verbondenheid met elkaar omgaan en elkaar opzoeken. Mensen zorgen voor elkaar, ook als het moeilijk wordt.
- **Aantrekkelijke wijken:** een gezonde leefomgeving nodigt uit tot bewegen, ontmoeten en ontspannen en gezond eten (volkstuin). Groen, beweegvriendelijk, schoon en (sociaal) veilig. Verder is er een voorzieningenniveau dat aansluit op de behoefte van de inwoners, met voldoende differentiatie. Zo borgen we ontmoeting, versterken we netwerken en kunnen bewoners meedoen in de wijk.

Versterken bestaanszekerheid

We versterken de basis waarop mensen hun leven kunnen bouwen: voldoende inkomen, werk, betaalbare huisvesting en toegang tot hulp.

- **Weerbare inwoners:** een weerbare inwoner is financieel bestaanszeker. Dat betekent dat hij/zij kan voorzien in zijn/haar eigen primaire levensbehoeften en niet in armoede hoeft te leven. Mensen hebben grip op hun geld, toegang tot werk of daginvulling, en ervaren vanuit meer stabiliteit minder stress door het wegvallen van hun eerdere financiële onzekerheid (uit “overlevingsstand”).
- **Sterke gemeenschappen:** in een sterke gemeenschap is er onderlinge solidariteit en ondersteuning bij problemen. Er is een laagdrempelig functionerend netwerk voor tijdige en toereikende hulp of ondersteuning waar die nodig is.
- **Aantrekkelijke wijken:** armoede en problematiek zijn niet bepalend voor het straatbeeld. Er is zichtbare vooruitgang en perspectief met oog voor kwaliteit en diversiteit in de leefomgeving vanuit de behoefte van de inwoners. In een aantrekkelijke wijk is er ook bedrijvigheid. Dat biedt kansen voor vrijwilligerswerk of arbeidsparticipatie dichtbij huis, draagt bij aan de levendigheid van de wijk en trekt mensen van buiten.

Vergroten gelijke kansen

We creëren een omgeving waarin ieders talent tot bloei kan komen, ongeacht achtergrond, opleidingsniveau of afkomst.

- **Weerbare inwoners:** een weerbare inwoner beschikt over de basisvaardigheden en kennis die nodig zijn om aangehaakt te zijn in de maatschappij. Mensen kunnen hun kennis benutten, worden gezien en versterkt in hun talentontwikkeling.
- **Sterke gemeenschappen:** een sterke gemeenschap is een gemeenschap waar mensen elkaar respecteren, naar elkaar omzien en elkaar inspireren. En dat vanuit de basisgedachte van

inclusiviteit, wat betekent dat iedereen zich thuis en welkom voelt, ongeacht leeftijd, gezondheid, opleiding, inkomen of culturele achtergrond. Ook is er een basisvertrouwen in de overheid en andere instituties, wat betekent dat de gemeenschap de rol van gemeente en andere maatschappelijke instituties accepteert en er sprake is van een open (positief) kritische basishouding over en weer. De buurt is niet collectief “afgehaakt”.

- **Aantrekkelijke wijken:** kinderen groeien op in een kansrijke omgeving. Wijken worden plekken waar dromen beginnen en groeien. Een aantrekkelijke wijk is verbonden met en draagt bij aan de kracht van de stad.

3.6 Strategische doelen en schaalniveaus samengevat

De bovengenoemde strategische doelen komen samen op de 3 schaalniveaus van de inwoner, de gemeenschap en de wijk.

Voor onze integrale aanpak en langjarig proces in co-creatie met inwoners, partners en ecosysteem is het van belang dat we de samenhang van opgaven borgen op het juiste niveau.

Vanuit deze 3 schaalniveaus kunnen we toe te werken naar een slagvaardige aanpak die de impact maakt die we gezamenlijk wensen. Om te werken aan de doelen op de verschillende niveaus zijn er strategieën gedefinieerd in de veranderaanpak.

Deze worden toegelicht bij het volgende hoofdstuk. Hieronder een compact overzicht onze uitgewerkte doelen voor de weerbare inwoner, sterke gemeenschappen en de aantrekkelijke wijk.

Ambitie

We werken samen aan het versterken van de veerkracht van de wijken en de bewoners zelf. We bouwen samen aan sterke gemeenschappen op basis van 3 pijlers positieve gezondheid, bestaanszekerheid en gelijke kansen. Onze aanpak is integraal, voor een generatie (20 jaar) en met bijzondere aandacht voor de wijken Nazareth en Pottenberg. We denken en handelen vanuit het ecosysteem.

**Vergroten
positieve
gezondheid**

**Versterken
bestaans-
zekerheid**

**Vergroten
gelijke
kansen**

Weerbare bewoners

- Gezondheid
- Financiële bestaanszekerheid
- Sociale participatie
- Basisvaardigheden en kennis

Sterke gemeenschappen

- Jong en oud voelen zich thuis en welkom (inclusief)
- Interactie/sociale ontmoetingen
- Weinig (buren) overlast
- Functionerend netwerk voor hulp of ondersteuning
- Vertrouwen in de overheid en instituties

Aantrekkelijke wijken

- Gezonde leefomgeving
- Veilige leefomgeving
- Financiële en sociale draagkracht
- Goed voorzieningenniveau
- Economie/ werkgelegenheid in de wijk
- Verbonden met de kracht van de stad

4. Veranderstrategie - van ambitie tot aanpak

4.1 Waarom een geïntegreerde veranderstrategie nodig is

De opgaven in Pottenberg en Nazareth vragen om een fundamenteel andere manier van werken: mensgericht, integraal, en met de lange adem. Daarbij hoort een samenhangende veranderstrategie waarin we niet alleen onze ambities formuleren, maar ook expliciet maken hoe we die willen realiseren.

Door de verwevenheid en complexiteit van de vraagstukken is een domein overstijgende en gebiedsgerichte benadering nodig. Co-creatie met bewoners en partners vormt het fundament van deze aanpak. Verandering wordt daarbij niet gezien als een lineair traject, maar als een proces van gezamenlijk leren, ontwikkelen en bijsturen.

4.2 Werken vanuit leidende principes

De kern van onze aanpak ligt in een aantal leidende principes. Deze principes vormen het fundament onder onze veranderaanpak. Ze geven richting aan hoe we met elkaar werken, keuzes maken en omgaan met inwoners en partners:

- **We sturen op impact en maken die zichtbaar.**
We stellen impact centraal in alles wat we doen. We doen wat ertoe doet voor inwoners én wijken, en maken dat zichtbaar met data, verhalen en tastbare verbeteringen.
- **We werken dichtbij en wijkgericht, met maatwerk en herkenbare gezichten.**
We zijn zichtbaar en aanspreekbaar aanwezig in de wijk, met vaste gezichten die inwoners vertrouwen en kennen. Onze aanpak is lokaal en afgestemd op wat speelt in de wijk.
- **We bouwen aan gelijkwaardige samenwerking met inwoners en partners.**
Iedereen doet mee vanuit zijn eigen rol, ervaring of perspectief. We erkennen ieders waarde en delen verantwoordelijkheid. We versterken elkaar.

- **We werken mensgericht en kijken naar de behoeften van individu én collectief.**
We vertrekken altijd vanuit de mens en wat iemand nodig heeft om tot bloei te komen. De basis op orde – veiligheid, bestaanszekerheid, perspectief – cruciaal. We denken niet in hokjes of systemen, maar in mensen en levens. We richten op ons op het individu en het collectief.
- **We werken vanuit trots op de wijk en denken in kansen.**
We werken vanuit trots op de wijk. We bouwen verder op wat goed gaat, versterken en maken ruimte voor dromen en perspectief.
- **We versterken wat lokaal al goed werkt en sluiten aan op bestaande energie.**
Initiatieven van bewoners en lokale organisaties zijn het vertrekpunt. We ondersteunen, verbinden en versterken, zonder over te nemen.
- **We investeren in een lerend ecosysteem, met ruimte voor experimenteren en bijsturen.**
We erkennen dat een verandering als deze niet lineair is. We hebben het lef om samen te leren met vallen en opstaan. We evalueren en sturen bij. Preventie en langdurige betrokkenheid staan centraal in onze aanpak.

Deze principes worden verder uitgewerkt in de volgende drie onderdelen:

4.2.1 Werken in het ecosysteem

Onze aanpak richt zich op het versterken van het ecosysteem in de wijk. Voor een succesvolle samenwerking is het nodig dat we op dit schaalniveau ons werk borgen. De afgelopen jaren is door veel organisaties een transitie gemaakt naar een efficiënt stedelijk dekkend netwerk van voorzieningen en hulp. Voor de reguliere opgaven lijkt dit een adequate werkvorm.

In deze kwetsbare wijken zien we een stapeling van complexe en langjarige hulpvragen en een stapeling in het aanbod van zorg. Hier zien we dat de schakel tussen vraag en aanbod (vanuit overheidsinstanties) kwetsbaar is. Willen we de aansluiting maken dan vraagt dit om oplossingen vanuit

de vraag van de inwoner, de gemeenschap of de wijk. Dus met een **integrale benadering, mensgericht** en op zoek naar de oplossing voor de vraag achter de vraag. En met ruimte voor doorbraken waar dit nodig is.

Professionals en bewoners vragen om een **herkenbaar, laagdrempelig team in de wijk** dat vanuit een centrale plek zichtbaar en aanspreekbaar is. Elkaar kennen als professionals, elkaars rollen weten en benutten geeft helderheid en vertrouwen. Zo kan het wijkteam met mandaat snel maatwerk leveren in de wijk. En zijn ze makkelijk vindbaar en benaderbaar voor inwoners. Onze sociale teams verbreden we, met ook een verbinding naar de wijksservicepunten.

Concreet betekent dit:

- Aanwezig en aanspreekbaar zijn in de wijk;
- Samenwerken op één centrale plek;
- Mandaat om te handelen en rolduidelijkheid voor professionals in de wijk;
- Continu leren, monitoren en bijsturen;
- En dit alles vanuit commitment van alle alliantiepartners.

Deze voorwaarden zorgen ervoor dat we flexibel en slagvaardig blijven, met het vermogen om ons aan te passen aan wat er speelt in de wijk.

4.2.2 Werken aan vertrouwen

Verandering begint bij vertrouwen. Om te komen tot oplossingen en impact is het daarom noodzaak dat we werken aan vertrouwen. Naast aanwezigheid en aanspreekbaarheid in de wijk, gaat het ook om onze werkwijze. De insteek van het wijkteam is een **one-stop-shop**. Dus geen doorverwijzingen, maar vastpakken en ontzorgen. Zo kijken we samen direct in het moment vanuit **persoonlijk contact** wat er aan de hand is en wat er nodig is om iets op te lossen. Om deze werkwijze succesvol te laten zijn, is een randvoorwaarde dat er **vaste vertrouwde gezichten** zijn in de wijk. Dat vraagt vanuit onze organisaties dat we ons inspannen om onze medewerkers voor deze wijken te behouden. Daarbij is er specifiek aandacht nodig voor

meertaligheid en heldere communicatie. Dat we doen wat we zeggen, uitleggen waarom iets wel of niet kan. Dat we achter de voordeur werken waar het kan. En dat we samen bouwen aan verbinding en perspectief. Het gaat ons om het versterken van de eigen kracht van inwoners, de netwerken en samenredzaamheid en de versterking van het ecosysteem.

Vertrouwen is de basis voor ons bouwproces.

4.2.3 Denken in groeimodellen

Verandering kost tijd. Al bij de start van onze aanpak spreken we helder de ambitie uit om samen aan de slag te gaan voor een periode van 20 jaar, een generatie lang. We werken vanuit co-creatie met inwoners en partners in de wijken. Dat geeft een duurzame ontwikkeling en versterking. We staan naast en achter de inwoners. Die werkwijze gaat uit van een groeimodel, met ruimte voor vallen en opstaan. Zo sluiten we aan bij het tempo van de leefwereld.

Bij ons groeiproces sluiten we aan bij de 3 horizons van de inwoners en gemeenschappen:

We zien bij de twee wijken duidelijk dat er in deze startfase veel aandacht nodig is op niveau I. Er is veel problematiek in de basis van het leven (volgende eten, een basaal ingericht huis, persoonlijke verzorging, financiële basis op orde, basisvaardigheden lezen, schrijven en digital skills).

Pas als dit eerste niveau op orde is komt er letterlijk ruimte om verder te bouwen en mee te doen in de maatschappij. Bijvoorbeeld door het hebben van een baan, het kunnen volgen van een goede opleiding of door het wegwerken van schulden.

Een volgend niveau is ruimte voor talentontwikkeling en dromen. Iets wat nu in de wijken bijna niet aan bod komt. Zelfs professionals dromen binnen de kaders van de vaak beperkte mogelijkheden in deze wijken. Verwachtingen zijn afgeschaald. In deze aanpak gaan we hier bewust in ontwikkelen en versterken. We gaan bouwen aan ruimte om talenten te kunnen ontwikkelen en weer samen te dromen.

In onze rollen vanuit de alliantie werken we complementair en zorgen we samen voor de randvoorwaarden om binnen de horizons de juiste stappen te zetten.

4.3 Van strategie naar uitvoering

De volgende stap is het verankeren van onze strategie in de praktijk. De operationele doelen (hoofdstuk 5) vormen de concrete vertaling van onze ambities. Met de strategische agenda (hoofdstuk 6) maken we inzichtelijk welke resultaten we willen bereiken binnen 5 jaar. De concrete inspanningen per wijk worden weergegeven in een uitvoeringsplan 2025-2026 per wijk (zie bijlagen).

Zo brengen we onze principes tot leven in het dagelijks handelen, bouwen we aan vertrouwen en realiseren we zichtbare verbeteringen in de wijken Pottenberg en Nazareth.

5. Operationele doelen

Met een duidelijke ambitie en strategie als fundament, is het zaak om deze te vertalen naar concrete en meetbare doelen. In dit hoofdstuk beschrijven we de operationele doelen die richting geven aan onze uitvoering – op elk van de drie schaalniveaus. Daarmee leggen we de basis om gericht te monitoren, bij te sturen en zichtbaar verschil te maken in het dagelijks leven van inwoners in Pottenberg en Nazareth. Deze operationele doelen komen voort uit onder andere de opbrengst van onze kennisestafettes in de twee wijken, waar strategen, tactici, uitvoerders en inwoners hun input hebben gegeven vanuit het perspectief van de wijk. Dit is aangevuld en nader geduid met hulp van benchmarkonderzoek, (landelijke) expertise en literatuuronderzoek.

De benoemde percentages per doelstelling staan natuurlijk niet geheel op zichzelf. Net in deze context is de stapeling van opgaven een hard gegeven, evenals de hieruit voortvloeiende negatieve spiraal. Het vraagt daarom extra en integrale inzet om dit te doorbreken en vooruitgang te boeken. En soms de keuze voor een andere aanpak die beter past bij de opgave of het dwarsverband dat we ontdekken. Bij onze monitoring worden deze aspecten meegenomen in de ontwikkeling.

Weerbare inwoners

- 5%**

Gezondheid: 5% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg voelt zich in 2030 gezonder.

Bron: RIVM, indicator: "Ervaren gezondheid goed/zeer goed" 2022
- 5%**

Financiële bestaanszekerheid: 5% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg wordt toe geleid naar (vrijwilligers)werk in 2030.

Bron: CBS, indicator: "Arbeidsparticipatie" 2023
- 5%**

5% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg wordt toe geleid naar (vrijwilligers)werk in 2030.

Bron: RIVM, indicator: "Deelname vrijwilligerswerk" 2022
- 10%**

Sociale participatie: 10% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg doet mee aan ontmoetingen in de buurt in 2030.

Bron: Enquête, indicator: peiling door telling van deelnemers
- 75**

Basisvaardigheden en kennis: 75 inwoners van Nazareth en Pottenberg neemt jaarlijks deel aan een vorm van een training basisvaardigheden tot 2030.

Bron: Enquête, indicator: peiling door tellingen deelnemers

Huidig Nazareth	Huidig Pottenberg	Stedelijk gemiddelde	Landelijk gemiddelde
56%	50%	66%	69%
55%	53%	59%	71%
16%	15%	19%	24%

Sterke gemeenschappen

- 80%**

Jong en oud voelen zich thuis en welkom (inclusief) in de wijk in 2030: 80% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg voelt zich thuis en welkom in de wijk.

Bron: Buurtpeling, indicator: vraag 'Voel je je thuis in de buurt?' 2022
- 5%**

Interactie/sociale ontmoetingen (sociale samenhang): Het aantal sociale activiteiten is met 5% gestegen en het aantal deelnemers vanuit een diverse culturele achtergronden aan de activiteiten is met 10% gestegen.

Bron: Indicator: peiling door telling van sociale activiteiten en telling met registratie culturele achtergronden per kalenderjaar, ingaande 2025
- 10%**

72%	70%	88%
-----	-----	-----

5%

Weinig (buren)overlast: Het aantal meldingen van (buren)overlast is met 5% afgenomen in de wijken Nazareth en Pottenberg in 2030.

Bron: Nederlandse Politie, indicator: overlast meldingen (2024)

10%

Functionerend netwerk voor hulp of ondersteuning: 10% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg ervaart een laagdrempelige toegang tot een functionerend netwerk voor hulp en ondersteuning in 2030.

Bron: Stadspeiling, indicator: vraag ervaren laagdrempelige toegang netwerk voor hulp en ondersteuning)

10%

Vertrouwen in overheid en instituties: 10% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg ervaart een toegenomen vertrouwen in overheid en instituties in 2030.

Bron: Stadspeiling, indicator: alsnog opnemen in Stadspeiling

Huidig Nazareth Huidig Pottenberg Stedelijk gemiddelde Landelijk gemiddelde

108	193	177	248
-----	-----	-----	-----

Aantal overlast meldingen per 10.000 inwoners

Aantrekkelijke wijken

5%

Gezonde leefomgeving: 5% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg ervaart zijn/haar omgeving gezonder in 2030.

Bron: RIVM, indicator: 'Voldoet aan beweegrichtlijn'.
Stadspeiling, indicator: rapportcijfer speelvoorzieningen, sportterreinen en sporthalen

42%	44%	47%	47%
-----	-----	-----	-----

5%

Veilige leefomgeving: 5% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg ervaart zijn/haar omgeving veiliger in 2030.

Bron: Nederlandse Politie, indicator "misdaadcijfers per buurt" 2024

682	489	653	448
-----	-----	-----	-----

Aantal misdrijven per 10.000 inwoners

5%

Financiële draagkracht: 5% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg heeft meer financiële draagkracht in 2030.

Bron: CBS, indicator "gemiddeld gestandaardiseerd inkomen per huishouden" 2022

23.200	24.300	29.600	35.600
--------	--------	--------	--------

balans

Sociale draagkracht: In 2030 is de verhouding tussen dragers en vragers meer in balans voor de inwoners van Nazareth en Pottenberg (en ervaren bewoners meer individuele veerkracht).

Bron: RIVM, indicator "(Zeer) hoge veerkracht" 2022 en RIVM met de indicator: '(Zeer) lage veerkracht' 2022

40%	39%	46%	49%
-----	-----	-----	-----

Hoge veerkracht individuele bewoners

25%	27%	19%	17%
-----	-----	-----	-----

Lage veerkracht individuele bewoners

Huidig Nazareth	Huidig Pottenberg	Stedelijk gemiddelde	Landelijk gemiddelde
-----------------	-------------------	----------------------	----------------------

5%

Goed voorzieningenniveau: 5% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg ervaart een toegankelijk en passend voorzieningenniveau in 2030.

Bron: Stadspeiling, indicator "toegankelijkheid van voorzieningen (subjectief)"

5%

Economie/werkgelegenheid in de buurt:

De werkgelegenheid/economische activiteit in wijken Nazareth en Pottenberg met 5% gestegen in 2030.

Bron: CBS, indicatoren "aantal bedrijfsvestigingen" en "de arbeidsparticipatie".

780	665	1.139	1.398
Aantal bedrijfsvestigingen per 10.000 inwoners			
55%	53%	59%	71%

5%

Verbonden met de kracht van de stad: 5% van de inwoners van Nazareth en Pottenberg ervaart een sterke verbondenheid van de stad en kunnen voor hun gevoel gebruik maken van de voorzieningen in de stad in 2030.

Bron: Stadspeiling, indicator: ontwikkelen en opnemen in Stadspeiling

6. Strategische agenda en uitvoeringsplannen

6.1 Strategische agenda

In hoofdstuk 3 zijn de strategische en operationele doelen omschreven. Om de doelen te realiseren worden er diverse inspanningen benoemd. Op strategisch niveau worden de inspanningen weergegeven in een strategische agenda. Hier worden thema's geagendeerd die wijk-overstijgend zijn. En waar actie in nodig is om te komen tot de gewenste ontwikkeling in de wijken in 2030. We hanteren voor onze strategische agenda een looptijd van 5 jaar, met hierbij een eerste doorkijk tot en met 2027.

Thema's	2025	2026	2027
Ontwikkelen maatwerkafspraken woningtoewijzing			
Uitvoeren en doorontwikkelen beleid: bevorderen doorstroming in de wijk			
Afspraken doorontwikkeling woningaanbod per wijk			
Optimaliseren balans tussen dragers en vragers			
Verstevigen samenwerking politie en handhaving			
Transformeren en versterken van ontmoetingsplekken in de wijken			
Ontwikkelen meerjarenplan armoedebestrijding in de wijk			
Ontwikkelen meerjarenplan gezonde leefstijl en bewegen			
Alliantie versterken			

6.2 Uitvoeringsplannen

Onze operationele doelen voor de wijken worden vertaald in concrete acties en inspanningen. Wij doen dat per wijk in een uitvoeringsplan. Hiervoor hanteren we een looptijd van 2 jaar. De eerste uitvoeringsplannen 2025-2026 voor Pottenberg en Nazareth zijn als losse bijlagen opgenomen. Voor beide wijken is er ook een Doelen-Inspanningen-Netwerk vormgegeven.

7. Monitoring en sturing

7.1 Inleiding

Onder monitoren verstaan we het verzamelen van data om de voortgang te bewaken. In de analyse brengen we cijfers in een historische lijn, kan vergelijk plaatsvinden en komen we op basis daarvan tot inzichten.

In een evaluatie geven we betekenis aan die data. Alleen cijfers vertellen niet het hele verhaal, zeker niet in het sociale domein en zeker niet als leren het doel is. Dan is ook inzicht nodig in waarom een bepaalde output of outcome of impact is bereikt. Voor een verklaring is daarom ook - nog - kwalitatieve informatie nodig.

De ideale monitor Veerkracht bevat de volgende onderdelen:

- Cijfermatige informatie en trends in data;
- Kwalitatieve informatie, bijvoorbeeld uit enquêtes of interviews;
- Kwalitatieve informatie in de vorm van cases;
- Capita selecta, bijvoorbeeld (informatie over) experimenten;
- Persoonlijke verhalen (deze kun je ook toevoegen).

Het gaat er in ieder geval om dat je ook het verhaal achter de cijfers en over de beleefde praktijk laat meewegen in je monitoring. Zodat er een balans is in de cijfers en de menselijke beleving.

7.2 De monitor

Bij de start van het programma Veerkracht is gestart met het opzetten van een Dashboard. Reden was de constatering dat er een enorme hoeveelheid onderzoeken, papers etc. zijn. Maar die zijn vaak gebaseerd op verschillende bronnen en criteria. Verbanden ontbreken meestal en vergelijken is op deze wijze niet mogelijk. Ook varieert het schaalniveau van de monitors en rapporten (stad, stadsdeel, wijk).

De afdelingen Data gedreven sturen en Onderzoek en statistiek hebben een eerste stap gemaakt door publieke CBS-data op buurtniveau inzichtelijk te maken. En dat voor de meest relevante beleidsterreinen. Deze geven nu voor het eerst een breed vergelijkbaar beeld per buurt. Dat dashboard is vervolgens aangevuld met alle andere buurten in Maastricht (bredere vergelijkbaarheid) en voorgaande jaren (trends) en meer data(bronnen).

Hierin worden in 2025 nog verdere ontwikkelstappen gezet, zodat breed gebruik en inzetbaarheid mogelijk is voor het programma Veerkrachtige Wijken. Hierbij is er specifiek aandacht voor het borgen van dwarsverbanden.

Voor het monitoren van de effecten van het programma Veerkrachtige Wijken wordt een selectie van indicatoren gevormd die dekkend zijn voor de diverse aandachtsgebieden en doelen in het programma. Op deze wijze wordt de monitoring een vast onderdeel van ons programma en is het mogelijk tussentijds bij te sturen of nieuwe elementen in te brengen om onze strategische doelen te bereiken over de gestelde termijn. Het monitoringsplan wordt separaat uitgewerkt met het team Onderzoek & Statistiek. Mogelijk is er ook een combinatie te maken met de monitoring die wordt ontwikkeld bij de corporaties in het kader van de aanstaande wijkvisies (in samenwerking met E 'til op basis van de woonatlas en zorgatlas). Dit wordt duidelijk rond de zomer 2025.

Ook wordt er gebruik gemaakt van de analyse en Veerkrachtkaarten die in opdracht van Aedes door Circusvis worden ingebracht in de woonatlas. De firma Circusvis ondersteunt het programma Veerkrachtige wijken met haar specifieke kennis over de opgaven en inzichten in landelijke voorbeelden van aanpak, interventies en evaluaties. Circusvis leverde eerder onderzoek naar Veerkracht in Maastricht (2021) en een analyse bij de keuze voor de wijken Pottenberg en Nazareth (2023).

7.3 De tweedaagsen in Nazareth en Pottenberg - kwalitatieve data

Voor het kwalitatief beeld van onze twee wijken hebben we in zowel Nazareth als Pottenberg een tweedaagse gehouden met verschillende groepen professionals en inwoners. Naast verschillende databronnen en conclusies, is er ook een verschil in perspectief en ervaring in en over de wijk. Dat kan verschillen per rol. Vanuit deze bevinding is er gekozen voor een estafettemodel. In het estafettemodel is gekozen voor het rouleren van de verschillende groepen/rollen. En ze vanuit hun rol te bevragen op de ambitie en hun beeld bij de wijk als het gaat om positieve gezondheid, bestaanszekerheid en gelijke kansen. Hoe is het nu en wat mist er of is een mooie kans?

Naast het gesprek in de vrij gelijkwaardige groep met wel verschillende achtergronden, was er overlap bij het wisselen van de groep na het dagdeel. Zo werden perspectieven aan elkaar gepresenteerd en volgde per thema verdieping, spiegeling en aanvulling. Een waardevolle dialoog.

De volgorde per dagdeel ging van grof naar fijn, met eerst ruimte voor de strategen, daarna tactici, daarna breder uitvoerders in de wijk en tot slot de inwoners (van visie tot in de haarvaten van de wijk). Zo is de cirkel rond gemaakt. Per thema volgde een beeld van de wijk, en ook een perspectief van kansen en opgaves.

De hele opbrengst van honderden geeltjes is geordend en gethematiseerd. Dat gaf zo een kwalitatieve analyse vanuit alle specialisten uit het veld en de wijk.

Samen met de kwantitatieve analyse gaf dat een beeld van opgaven dat vervolgens is besproken met strategen vanuit de alliantie en strategen en beleidsmakers bij de gemeente. Ook zijn aanvullend gesprekken gevoerd met diverse consultants Sociale Zaken, vluchtelingenwerk, financial coaches en zijn de resultaten besproken in de buurtoverleggen. Die reflecties geven extra duiding. Dit geheel vormt zo de basis voor de uitwerking van ons eerste uitvoeringsplan en de doorkijk naar de strategische agenda. Aangevuld en nader geduid met informatie uit benchmarkonderzoek, inzet van (landelijke) expertise en literatuuronderzoek.

8. Programma-organisatie

8.1 Inleiding

Het programma Veerkrachtige Wijken vraagt om een organisatievorm die enerzijds ruimte biedt aan samenwerking en experimenteren in de wijk, en anderzijds zorgt voor richting, sturing en borging binnen de gemeente. Daarom is gekozen voor een opzet op basis van een **actieve samenwerking** van **onze alliantie in de wijken** in combinatie met een sterke **interne programmastructuur**. Beide structuren versterken elkaar en zijn gericht op impact voor bewoners.

8.2 Externe organisatie – de alliantie

Voor de uitvoering in de wijk is een brede samenwerking opgezet in de vorm van een alliantie. Deze alliantie bestaat momenteel uit betrokken partners in de wijken: Envida, Mondriaan, Trajekt, Servatius, Woonpunt, Gemeente Maastricht en de provincie Limburg. Insteek is om de alliantie de komende periode indien gewenst verder uit te breiden met andere partners die van belang zijn voor het realiseren van de ambitie en doelen van Veerkrachtige Wijken. En we werken vanuit het ecosysteem van de wijk in een breder samenwerkingsverband met (maatschappelijke) partners, bewonersinitiatieven, scholen, culturele instellingen, zorgaanbieders en andere sleutelspelers die een actieve rol hebben.

Besturing en strategie

De alliantie heeft een eigen overlegstructuur met een **alliantiebestuur** en een **strategisch overleg**, waarin gezamenlijke doelen, inzet van mensen en middelen worden besproken.

Partners in de wijk

In de uitvoering wordt samengewerkt met **scholen, buurtpartners, culture instellingen, bibliotheek, zorgaanbieders** en andere actoren in het sociale en fysieke domein.

- Wijkteams en lokale coalities zijn verantwoordelijk voor de aanpak in specifieke buurten, met aandacht voor leefbaarheid, veiligheid, gezondheid en perspectief.

8.3 Samenwerking en afstemming binnen de alliantie

Bij de verdere inrichting van de samenwerking in de alliantie willen we voorkomen dat een nieuwe, formele organisatiestructuur moet worden opgetuigd. Dit leidt vaak tot langdurige discussies en vraagt veel inzet die afleidt van het handelen in de wijk. In plaats daarvan zoeken we met elkaar naar een samenwerkingsvorm die uitgaat van het bestaande mandaat van de deelnemende organisaties, waarbij we lokale samenwerking organiseren op basis van gedeelde ambitie, nabijheid en onderling vertrouwen, om zo de gezamenlijke doelen te realiseren. Qua programmasturing is er sprake van een regievorm vanuit de gemeente Maastricht. De programmamanager heeft focus op het formuleren en monitoren van de doelen. Het opdrachtgeverschap van de inspanningen is binnen de verschillende organisaties belegd.

Cruciaal daarbij is dat we als betrokken organisaties:

- Instemmen met de gedeelde werkwijze in de buurt (oog voor de mens, integrale oplossingen, directe hulp en ontzorgen);
- Duidelijk benoemen welke functies wij inzetten voor de uitvoering in de wijk;
- Verantwoordelijkheid blijven dragen voor de uitvoering van de inspanningen door de organisaties, inclusief loonkosten en werkmaterialen.

De inzet van mensen in de wijk moet geborgd zijn binnen de organisaties zelf, maar wél op basis van een gedeeld commitment aan de aanpak van Veerkrachtige Wijken.

Om deze samenwerking te ondersteunen is het essentieel dat er:

- Een fysieke, gedeelde werkplek beschikbaar is voor het wijkgerichte team in Nazareth en Pottenberg, gebruik makend van huidige (gemeentelijke) locaties in de wijk;
- Ruimte is voor het slim delen van informatie. Wat hiervoor nodig is, stemmen we als professionals zelf af;

- Een gedeelde taal en werkwijze die ontstaat in de praktijk, gedragen door mensen met mandaat van de verschillende organisaties om te handelen in de wijk.

We bouwen zo aan een flexibel samenwerkingsverband met slagkracht in de wijk, zonder onnodige formalisering, maar wél met duidelijke onderlinge afspraken en wederzijdse inzet.

8.4 Interne organisatie gemeente

De interne organisatie is opgebouwd rond verschillende rollen en niveaus van besluitvorming, strategie en uitvoering.

Bestuurlijk en politiek

- **De gemeenteraad** heeft een kaderstellende en controlerende rol.
- **Het college van B&W** is verantwoordelijk voor het nemen van strategische besluiten en het bepalen van de richting van het programma Veerkrachtige wijken.
- **Coördinerend wethouder** bewaakt de voortgang van het programma en is aanspreekpunt binnen het college (wethouder Bastiaens, portefeuille Veerkracht). De twee aangesloten wethouders Hoenderkamp (gezondheid, coördinatie sociaal domein) en Fokke (gebiedsgericht werken, participatie en financiën) vormen onderdeel van de stuurgroep en borgen de inhoudelijke raakvlakken op gebied van gezondheid, zorg, sociale basis en ontmoeting. Evenals participatie en gebiedsgericht werken.

Programmateam en uitvoering

- Een **programmeam** draagt zorg voor de dagelijkse coördinatie, het realiseren van de doelen en het verrichten van de activiteiten, met daarin o.a. een **programma-secretaris**, **stadsdeelregisseurs** per wijk en **projectleiders** per thema, en ondersteuning op onder andere **financiën** en **communicatie**. Qua sturing is er sprake van een realisatievorm. Dit houdt in dat de inspanningen deels binnen het programmateam en deels in de lijn worden uitgevoerd, de programmamanager is opdrachtgever van de inspanningen.

- Het **strategieteam** binnen de gemeente bewaakt de aansluiting op de strategie van de gemeente en de dwarsverbanden en koppelkansen binnen de verschillende beleidsvelden. Ook heeft het team een signalerende functie op het gebied van kansen en bedreigingen.
- De **business controller** is betrokken bij financiële borging en toetsing.
- Er is aandacht voor **monitoring**, lerend werken en het op tafel brengen van relevante data, publieke opinie en praktijkervaringen.

8.5 Samenwerking Regio en Rijk

Voor de opgaven in het programma Veerkrachtige Wijken is er een sterke verbinding met opgaven binnen de Agenda Zuid-Limburg. Deze regionale agenda is een lange termijnvisie en vertrekpunt voor de aanpak van de opgaven in de regio. Een van de opgaven is het terugdringen van de sociaaleconomische achterstanden en het creëren van sociale en veilige leefomgevingen. Hieronder valt de gebiedsgerichte aanpak van onze kwetsbare wijken en kernen. De agenda is vastgesteld door alle betrokken gemeenten in de regio en de provincie.

Voor de samenwerking tussen Rijk en regio is het ministerie van binnenlandse zaken (BZK) het aanspreekpunt. In 2024 is er voor het eerst voor Westelijk Zuid-Limburg een regiodeal (4e tranche) gesloten. In deze regiodeal gaat het om een groen en positief gezond Zuid-Limburg. Voor Veerkrachtige wijken in Maastricht is er een project opgenomen voor de aanpak van de centrale (ontmoetings) pleinen in Pottenberg en Nazareth. Deze regiodeal loopt tot 2028.

Inmiddels is duidelijk dat onze samenwerking met het Rijk in 2025 een vervolg krijgt middels de 6e tranche Regiodeal (laatste ronde regiodeals). Een van de hoofdopgaven is de gebiedsgerichte aanpak van onze kwetsbare wijken en kernen. Ook hier wordt een propositie uitgewerkt voor de regio Westelijk Zuid-Limburg. Dit wordt geborgd in een nog te sluiten convenant met het Rijk.

Naast de regiodeals was er in 2024 afstemming met het Rijk over de toekomst van Zuid-Limburg en onze samenwerking naar aanleiding van het rapport "Elke Regio Telt". Deze dialoog krijgt nu verder vorm via het nationaal programma Vitale Regio's. Zuid-Limburg is een van de geselecteerde regio's om de samenwerking met het Rijk verder te versterken. Ook hier is de agenda Zuid-Limburg inhoudelijk het vertrekpunt. Een eerste aftrap heeft plaatsgevonden in april 2025.

Naast vitale regio's zijn er eerder landelijk een aantal NPLV-gebieden geselecteerd (Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid). In Limburg betreft dit Heerlen-Noord. Vanuit het programma Veerkrachtige Wijken is er regelmatig afstemming met het programmabureau Heerlen-Noord. Hierdoor kunnen laagdrempelig ervaringen worden

uitgewisseld en kennis gedeeld.

Ook de provincie is een belangrijke partner in de samenwerking voor de aanpak van kwetsbare wijken en kernen. De provincie heeft in 2025 haar wijken-en dorpenaanpak vastgesteld. Hierbij zijn er een zestal gebieden geselecteerd en twee dorpen. Maastricht is met Pottenberg en Nazareth een van de zes geselecteerde gebieden. De langjarige samenwerking (10 jaar) zet in op samen leren in de regio, afstemming van lobby en financiële steun. De samenwerking is in april bekrachtigd met een intentieovereenkomst tussen gemeente en provincie. Een meer uitgewerkte samenwerkingsovereenkomst met provincie en de alliantie Veerkrachtige Wijken is in voorbereiding en wordt naar verwachting najaar 2025 gesloten.

9. Financiën gemeente Maastricht

Voor het programma Veerkrachtige Wijken volgt hieronder de begroting 2025 en de verwachte inzet voor de uitvoeringsplannen in 2026. Dit betreft de begroting voor de gemeentelijke inzet binnen dit programma.

Inkomsten	2025	2026
Budget VWA	700.000	700.000
Subsidie Regiodeal 4 ^e tranche projecten	2.500.000	
Bijdrage Regiodel 6 ^e tranche/Wijkenaanpak provincie	PM	PM
Reservering jaarrekening 2024	400.000	
Totaal	€ 3.600.000 + PM	€ 700.000 + PM

Uitgaven	2025	2026
Uitvoeringsplan Pottenberg	150.000	100.000
Uitvoeringsplan Nazareth	150.000	100.000
Regiodealprojecten Pottenberg/Nazareth	2.500.000	
Gemeentelijke organisatiekosten	300.000	300.000
Aanpak strategische thema's	100.000	50.000
Samenwerking alliantie	50.000	25.000
Onderzoek individuele veerkracht	70.000	
Monitoring/evaluatie	100.000	50.000
Communicatie	100.000	50.000
Citydeal	10.000	
Onvoorzien	70.000	25.000
Totaal	€ 3.600.000 + PM	€ 700.000 + PM

Het programma Veerkrachtige Wijken werkt met een jaarbudget van 700.000 euro.

De in 2025 formeel toegekende subsidiegelden van 2,5 miljoen euro vanuit regiodeal 4e tranche voor het programma Veerkrachtige Wijken zijn gekoppeld aan de projecten voor de herinrichting van de centrale pleinen in de wijken (Miradorplein in Nazareth en Terra Cottaplein in Pottenberg). Co-financiering is voorzien middels de gemeentelijke investering in de openbare ruimte in deze wijken.

Als PM-posten zijn opgenomen Regiodeal 6e tranche en bijdrage wijkenaanpak provincie. De Regiodeal 6e tranche is toegekend aan de regio Westelijk Zuid-Limburg. Hierbij is de aanpak van onze kwetsbare gebieden een van de drie thema's. Op dit moment wordt er gewerkt aan een projectvoorstel vanuit de regio als basis voor het te sluiten convenant met het Rijk eind mei. Meer informatie en mogelijke impact voor het programma Veerkrachtige Wijken is naar verwachting helder voor de zomer 2025.

Wat betreft de wijkenaanpak provincie is de verwachting dat bij de nog te sluiten samenwerkings-overeenkomst dit najaar ook helderheid volgt over de mogelijk financiële bijdrage van provincie aan het programma Veerkrachtige Wijken.

Vanuit het programma is er aandacht voor het benutten van subsidiemogelijkheden lokaal, landelijk en binnen de EU.

In het programma werken we met 2-jaarlijkse uitvoeringsplannen per wijk. De uitvoeringsplannen behorend bij dit programmaplan hebben betrekking op de kalenderjaren 2025-2026. Voor 2027-2029 volgt een nieuw uitvoeringsplan per wijk met bijbehorende begroting.

Naast de uitvoeringsplannen wordt er gewerkt aan een strategische agenda met een looptijd van 5 jaar. Voor de aanpak van deze strategische thema's is een apart budget gereserveerd.

Het programma Veerkrachtige Wijken is gebaseerd op de alliantie en complementaire samenwerkingsvorm. Dit is een nieuwe samenwerkingsvorm

die we graag verder ontwikkelen gaandeweg het programma.

Bij het programma wordt gewerkt aan het versterken voor veerkracht voor het individu en het collectief. Voor de aanpak op individueel niveau wordt in 2025 onderzoek in de wijken verricht.

Monitoring en evaluatie zijn terugkerende elementen in ons programma. In 2025 wordt ingezet op het raamwerk binnen het programma om een langjarige monitoring en evaluatie te borgen.

Communicatie over het programma en de samenwerking en projecten in de wijken en de stad zijn van essentieel belang. Dat vraagt extra inzet waar nodig en andere communicatiemiddelen die goed aansluiten bij de behoeftes van onze inwoners, partners en ecosysteem.

Voor de Citydeal met Zuyd Hogeschool is er een meerjarige afspraak gemaakt om de samenwerking aan te gaan en studenten vanuit verschillende studierichtingen aan de slag te laten gaan in de wijken van het programma. Voor deze samenwerking is een jaarlijkse bijdrage van toepassing.

Naast de voorziene posten is er een kleine post onvoorzien opgenomen van circa 10%.

10. Communicatie

Het programma Veerkrachtige Wijken richt zich op het versterken van wijken door samenwerking, participatie en sociale cohesie te bevorderen. Communicatie speelt hierin een grote rol: het zorgt voor verbinding tussen bewoners en partners, maakt initiatieven (en de samenhang daartussen) zichtbaar en stimuleert betrokkenheid. Duidelijke en samenhangende communicatie zorgt voor herkenning, vertrouwen en samenwerking. Een communicatiestrategie biedt een gestructureerde aanpak om doelgroepen effectief te bereiken en activeren.

De communicatiestrategie die geschreven is voor het programma, is de basis voor de communicatieaanpak op programmaniveau en de interventies (activiteiten, campagnes etc.) die vanuit het programma plaatsvinden. Voor elke interventie wordt een communicatieaanpak op maat gemaakt, die telkens gebaseerd wordt op de communicatiestrategie. De communicatiestrategie vormt een kapstok voor alle communicatie uitingen binnen het programma en zorgt voor consistentie, zowel binnen de gemeente als bij de alliantiepartners. Daarom wordt de communicatiestrategie ook afgestemd met de alliantiepartners om te komen tot een kapstok waar iedere organisatie zijn jas aan op kan hangen.

Onderdeel van de strategie is een kernboodschap over het programma, die als basistekst kan dienen voor afgeleide boodschappen. Een compacte versie daarvan:

Samen werken aan een veerkrachtig Maastricht

Maastricht wil een stad zijn waar iedereen gezond, veilig en thuis is. Ieder mens verdient gelijke kansen om te groeien, zich te ontwikkelen en de regie te hebben over het eigen leven, ongeacht waar je wieg staat. We geloven dat persoonlijke groei en gemeenschapskracht elkaar versterken. Daarom bouwen we samen aan meer veerkracht door te werken aan:

- *Positieve gezondheid, zodat bewoners betekenisvolle relaties hebben, eigen regie over hun leven nemen en zich thuis voelen in een fijne leefomgeving.*
- *Bestaanszekerheid, omdat vooruitkijken naar de toekomst beter gaat als mensen een stabiele basis hebben met passend werk en grip op hun financiën.*
- *Gelijke kansen, zodat bewoners een goede start hebben ongeacht waar in de stad hun wieg staat, kan ontdekken waar ze goed in zijn en zichzelf daarin kunnen ontwikkelen.*

Met het programma 'Veerkrachtige Wijken' zijn we gestart in de wijken Nazareth en Pottenberg. We werken samen met bewoners en met partners als woningcorporaties, zorgorganisaties en de provincie. Onze aanpak kenmerkt zich door maatwerk, bewonersinitiatieven en samenwerking op alle niveaus. Dat doen we een generatielang: samen kijken wat nodig is, zodat iedereen de kans krijgt om het beste uit zichzelf te halen en van de wijk een plek te maken zich gezond, veilig en thuis voelen.

De communicatiestrategie 'Veerkrachtige Wijken' schetst een aanpak om communicatie effectief in te zetten en bewoners, gemeente en andere samenwerkende partijen met elkaar te verbinden bij het realiseren van meer veerkracht.

Communicatiedoelstellingen zijn:

- Een open dialoog stimuleren tussen bewoners, gemeente en partners.
- Bewoners op een toegankelijke manier informeren over wijkontwikkelingen.
- Het vertrouwen in beleidsmakers en lokale initiatieven herstellen en versterken.

De communicatie binnen het programma draait om duidelijkheid, toegankelijkheid en samenwerking:

- Toegankelijke en duidelijke communicatie vanuit de belevingswereld van bewoners.
- Bewoners op een laagdrempelige manier laten meedenken en -doen.
- Inspirerende verhalen en successen uit de wijk delen om gemeenschapsgevoel en motivatie te versterken.

De strategie is gebaseerd op een stakeholderanalyse en richt zich in de basis op drie doelgroepen:

- Bewoners, zowel degenen die al actief betrokken zijn als zij die nog niet of minder participeren.
- Gemeente en beleidsmakers, voor een transparante en inclusieve samenwerking.
- Alliantiepartners en andere samenwerkende organisaties, om initiatieven te versterken en gezamenlijke doelen te realiseren.

Hiervoor gebruiken we verschillende middelen en kanalen. Denk aan de inzet van betrokken bewoners als ambassadeurs, sociale media, buurtbijeenkomsten en (visuele) storytelling zowel on- als offline. Door bestaande netwerken en vertrouwde gezichten in te zetten, wordt de boodschap als betrouwbaar ervaren en effectiever overgebracht. De impact van de communicatie wordt geëvalueerd en aangepast om optimaal resultaat te behalen.

11. Bijlage:

Communicatiestrategie programma veerkrachtige Wijken

Communicatiestrategie programma Veerkrachtige Wijken

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
1.1	Opgave Veerkrachtige Wijken.....	2
1.2	Programmatisch werken	3
1.3	Communicatiestrategie Veerkrachtige Wijken	3
2.	Programma Veerkrachtige Wijken	4
2.1	Ambitie	4
2.2	Uitgangspunten van het programma	4
2.3	Programmadoelstellingen	4
2.4	Fasering van het programma	5
3.	Communicatiestrategie	5
3.1	Uitgangspunten van communicatie	6
3.2	Fasen in communicatie	6
3.3	Twee soorten communicatie	7
3.4	Doelgroepen	7
3.5	Communicatiedoelen	9
3.6	Kernboodschap	10
3.7	Communicatiemiddelen	12
4.	Organisatie van communicatie	15
	Bijlagen	16
	Bijlage 1: Stakeholders van programma ‘Veerkrachtige Wijken’ in beeld.....	17

1. Inleiding

“Maastricht, een saamhorige stad, waarin alle inwoners zich thuis voelen. Dit betekent het bevorderen en borgen van vrijheid en veiligheid voor iedere Maastrichtenaar. Dat lukt niet zonder voortdurend te werken aan bestaanszekerheid en het vergroten van de veerkracht en weerbaarheid van onze inwoners, wijken en buurten.”

Uit het coalitieakkoord 2022-2026 ‘Maastricht, stad van verbondenheid’, pag. 5

Ervoor zorgen dat mensen zich thuis voelen in de stad en meer verbondenheid ervaren met elkaar, dat is waar het stadsbestuur vol op inzet. Een grote uitdaging bij het waarmaken van deze ambitie is de groeiende tweedeling die we zien in onze samenleving.

In veel wijken leven mensen prettig samen op een manier die bij hen past. Voor deze bewoners is de wijk een solide basis voor hun leven. Maar er zijn ook gebieden waar die positieve basis er niet is. Door steeds grotere verschillen in inkomen, onderwijs, werkgelegenheid en toegang tot goede zorg ontstaat er meer ongelijkheid. De plek waar iemand woont, bepaalt voor een groot deel van welke voorzieningen, kansen en sociale contacten iemand gebruik kan maken.

In de stadsvisie 2040 ‘Perspectief voor een gezonde stad’ staat beschreven dat onze buurten en wijken in 2040 een belangrijke rol spelen bij het tegengaan van de tweedeling in de samenleving, waarbij de sociaal kwetsbare wijken extra aandacht vragen. Juist daar is meer veerkracht nodig: dat wat je nodig hebt om als individu en als wijk mee te kunnen bewegen met het leven en zelf de regie te kunnen pakken. De opgave Veerkrachtige Wijken onderzoekt samen met inwoners wat er nodig is en hoe we dat samen kunnen realiseren.

1.1 Opgave Veerkrachtige Wijken

Van een groeiend aantal Maastrichtenaars staat de veerkracht onder druk omdat er zorgen zijn over geld, werk, huisvesting, gezondheid, eenzaamheid, opvoeding of een combinatie daarvan. Op diverse plaatsen in onze stad staat niet alleen de veerkracht van individuen of gezinnen onder druk, maar van grote delen van de wijk, zo bleek uit recente onderzoeken¹ naar veerkracht in Maastricht. Uit deze onderzoeken blijkt dat in wijken met een grote concentratie woningcorporatiewoningen steeds meer kwetsbare groepen komen te wonen, die zich minder gezond en veilig voelen en die meer dan gemiddeld gebruikmaken van voorzieningen als WMO en langdurige inkomensondersteuning. En dat terwijl gezondheid en veiligheid basisvoorwaarden zijn voor een stevige sociale basis en persoonlijke groei.

In deze kwetsbare wijken is een omslag nodig. Deze opgave uit het coalitieakkoord 2022-2026 heeft vorm gekregen in het programma Veerkrachtige Wijken. Dat heeft als doel om de veerkracht en weerbaarheid van inwoners, buurten en wijken te vergroten en te werken aan bestaanszekerheid. Er is bijzondere aandacht voor het versterken van brede welvaart, sociale cohesie, veiligheid en leefbaarheid, en het stimuleren en faciliteren van ontmoeting en verbinding.

¹ Circusvis & In.Fact.Research: ‘Onderzoek veerkracht Maastricht’, juni 2021 en ‘Veerkracht in het corporatiebezit’, 2023.

Voor maximale slagkracht en om snel stappen te kunnen zetten, is ervoor gekozen om op wijkniveau aan meer veerkracht te werken. Het programma Veerkrachtige Wijken is in Nazareth en Pottenberg gestart, twee wijken waar de urgentie groot is gebleken op basis van de hierboven genoemde onderzoeken.

1.2 Programmatisch werken

Er is bewust gekozen voor een programmatische aanpak binnen de gemeente. Vanuit het programma Veerkrachtige Wijken worden in een programmaplan² doelstellingen en ambities geformuleerd om de opgave te realiseren. Onder de paraplu van het programma worden bestaande en nieuwe projecten en initiatieven gebundeld. Daardoor ontstaat er samenhang, synergie en efficiëntie en werken we doelgericht op een integrale en domeinoverstijgende manier. Zo kunnen we inspelen op en voorzien in behoeften van inwoners waardoor hun eigen kracht en regie over hun leven groeit.

Het programma maakt duurzame impact door samen met inwoners en partnerorganisaties uitvoeringsplannen te maken, zodat we doen wat nodig is. Ook hebben we een alliantie gevormd met de organisaties Trajekt, Mondriaan, Envida, met woningcorporaties Servatius en Woonpunt en met Provincie Limburg. Verder gaan we nauwer samenwerken met scholen, werkgevers, andere woningcorporaties, veiligheidspartners, zorg- en welzijnsorganisaties, sport- en jeugdhulporganisaties en de kunst- en cultuursector. Ook regionaal en op provinciaal niveau is de samenwerking³ gezocht voor een zo groot mogelijke impact.

1.3 Communicatiestrategie Veerkrachtige Wijken

Deze communicatiestrategie is de basis voor de communicatieaanpak op programmaniveau en de interventies (acties, campagnes etc.) die vanuit het programma plaatsvinden. De rode draad die in dit stuk beschreven wordt, is bedoeld als kapstok voor alle communicatievraagstukken binnen het programma Veerkrachtige Wijken. De strategie zorgt voor consistentie, zowel binnen de gemeente als bij de alliantiepartners. Daarom wordt de communicatiestrategie ook afgestemd met de alliantiepartners om te komen tot een kapstok waar iedere organisatie zijn jas aan op kan hangen.

² Zie het programmaplan 'Programma Veerkrachtige Wijken'.

³ De gemeente Maastricht werkt in de Regio Deal Zuid-Limburg samen met regionale partijen en het Rijk om de brede welvaart van inwoners van Nederland te vergroten. Daarnaast zet de gemeente zich via de City Deal samen met Zuyd Hogeschool (Zuyd) en de Universiteit Maastricht (UM) in voor maatschappelijke opgaven in de stad.

2. Programma Veerkrachtige Wijken

2.1 Ambitie

De ambitie van het programma Veerkrachtige Wijken is om vanuit het ecosysteem in Nazareth en Pottenberg te werken aan het versterken van de veerkracht van de wijk en die van de individuele bewoner. We bouwen samen sterke gemeenschappen door te werken aan positieve gezondheid, bestaanszekerheid en gelijke kansen. Onze aanpak is integraal en duurt met een looptijd van 20 jaar een generatie lang.

Met het ecosysteem bedoelen we het bestaande lokale netwerk in de wijk. Dat zijn de bewoners, diverse organisaties, overheidsinstanties, ondernemers en andere partijen die in de buurt actief zijn. Het idee is dat al deze actoren elkaar beïnvloeden en ondersteunen, net zoals in een natuurlijk ecosysteem, om zo duurzame verbeteringen in de wijk te realiseren.

2.2 Uitgangspunten van het programma

1. We sturen op impact en maken die zichtbaar

We stellen impact centraal in alles wat we doen: bij de keuzes die we maken, het ontwerp van beleid en in de uitvoering. We meten, leren en verbeteren continu om te zorgen dat onze inzet echt verschil maakt in het leven van mensen.

2. We werken dichtbij en wijkgericht

We sluiten aan bij de leefwereld van mensen – letterlijk en figuurlijk. Dat betekent werken op wijkniveau, met herkenbare gezichten en maatwerk in de buurt. Onze aanpak is lokaal, zichtbaar en afgestemd op wat daar speelt.

3. We bouwen aan gelijkwaardige samenwerking

We werken samen met inwoners, partners en professionals op basis van gelijkwaardigheid. We erkennen ieders expertise en versterken elkaar. Daarbij kiezen we voor co-creatie vanuit gedeeld eigenaarschap.

4. We werken mensgericht en vanuit de (basis)behoeften van elk individu of collectief

We vertrekken altijd vanuit de mens en wat iemand nodig heeft om tot bloei te komen. De basis op orde – veiligheid, bestaanszekerheid, perspectief – is cruciaal. We denken niet in hokjes of systemen, maar in mensen en levens. We richten ons op het individu en het collectief.

5. We werken vanuit trots op de wijk

We werken vanuit trots op de wijk en denken met bewoners en partners in kansen en positieve ontwikkelingen vanuit de kracht van de wijk.

6. We versterken wat lokaal al goed werkt

We bouwen voort op de energie die er al is. We ondersteunen bestaande lokale initiatieven, geven ruimte aan bewoners en benutten aanwezige netwerken. Onze aanpak is aanvullend en versterkend – niet overnemend.

7. We investeren in een lerend ecosysteem

We erkennen dat verandering niet lineair is. Daarom werken we adaptief, met ruimte voor falen,

experimenteren en bijsturen. Preventie, langdurige betrokkenheid en gedeeld leren staan centraal in onze aanpak.

2.3 Programmadoelstellingen

Het programma richt zich op het versterken van veerkracht in de wijk. Hiervoor is het ecosysteem in de wijk het fundament dat we gaan versterken, om te zorgen voor meer individuele groei en gemeenschapskracht. Hiertoe zijn drie strategische doelen geformuleerd:

1. **Positieve gezondheid:** Hierbij zetten we in op het versterken van de eigen regie en veerkracht van bewoners. Zo bevorderen we het welzijn en de gezondheid bij bewoners en zorgen we voor wijken met een gezonde en veilige leefomgeving (ook achter de voordeur). We bouwen aan een gemeenschap waar mensen van alle leeftijden en achtergronden zich thuis voelen, elkaar weten te vinden en ontmoeten.
2. **Bestaanszekerheid:** We bevorderen actieve deelname aan maatschappelijke activiteiten, scholing en werk om zo te zorgen voor perspectief, meedoen en het vergroten van de (financiële) zelfredzaamheid.
3. **Gelijke kansen:** We willen dat de bewoners van deze wijken meer gelijke kansen hebben. Dat betekent dat we samen organiseren wat er nodig is om verschillen te overbruggen of te verkleinen. Denk bijvoorbeeld aan acties op het gebied van scholing, wonen of gezondheid.

2.4 Fasering van het programma

Het programma doorloopt verschillende fasen om de doelstellingen te bereiken.

1. **Oriënteren** - De oriëntatiefase heeft geduurd tot de zomer van 2024.
2. **Samen aan de slag** - In september 2024 is een nieuw programmteam gevormd bij de gemeente. Er is een nieuw strategieteam geformeerd en een alliantie gesmeed met partners. Verder zijn er bewonersbijeenkomsten geweest in Nazareth en Pottenberg.
3. **Ontwikkelen programmaplan** – In Q1 van 2025 zijn strategische sessies georganiseerd in de wijken om meer input te verzamelen voor het programmaplan. In Q2 van 2025 is het uitvoeringsplan voor de komende twee jaar gereed.
4. **Uitvoeren programmaplan** - Vanaf Q2 2025 tot medio 2027 werken we aan onze programmadoelstellingen via de acties en projecten in het programmaplan.
5. **Leren, monitoren en evalueren** - We vinden het belangrijk om zelf te leren en werken aan een goede basis voor onze data zodat we kunnen delen, vergelijken en verantwoorden.

Meer informatie over het programma is te vinden in het programmaplan 'Programma Veerkrachtige Wijken.'

3. Communicatiestrategie

Een communicatiestrategie is een belangrijk ondersteunend middel om ervoor te zorgen dat het programma Veerkrachtige Wijken de doelstellingen bereikt. Door eenduidige en consistente communicatie zorgen we ervoor dat bewoners, partners en de gemeente dezelfde boodschap uitdragen en versterken. Dit vergroot de herkenbaarheid, betrokkenheid en impact van het programma. Voor het succes van het programma is het belangrijk dat alle betrokkenen – bewoners, gemeente en alliantiepartners – dezelfde visie uitdragen en begrijpen. Duidelijke en samenhangende communicatie zorgt voor herkenning, vertrouwen en samenwerking. Het helpt om draagvlak te creëren, bewoners te activeren en de impact van het programma te vergroten. Bovendien zorgt de

strategie ervoor dat alle communicatie-uitingen aansluiten bij de gezamenlijke aanpak, waardoor de boodschap sterker en effectiever overkomt.

3.1 Uitgangspunten van communicatie

Gebaseerd op de uitgangspunten van het programma staan deze kernwaarden voorop bij communicatie:

- **Transparant:** we bouwen aan veerkracht met vallen en opstaan, samen vieren we successen en leren we van wat niet werkt.
- **Samen:** met bewoners en onze alliantiepartners bespreken we welke informatiebehoefte er is en op welke manier bewoners willen communiceren.
- **Duidelijk:** we kiezen voor tekst en beeld die voor alle bewoners duidelijk en toegankelijk is en houden rekening met verschillen in taal- en digivaardigheden.
- **Creatief:** we gebruiken vernieuwende en innovatieve manieren om te communiceren en de veerkracht te versterken.

Een belangrijk punt van aandacht is om communicatie over het programma of activiteiten van het uitvoeringsplan altijd te bekijken in samenhang met de andere twee programma's van de gemeente (Preventie met gezag en IZA/GALA) en met overkoepelende samenwerkingen zoals de Regiodeal en de Citydeal. Ook activiteiten van alliantiepartners horen hierbij zodat we een totaalplaatje hebben en daar op een efficiënte en duidelijke, samenhangende manier over kunnen communiceren.

3.2 Fasen in communicatie

De communicatie binnen het programma Veerkrachtige Wijken volgt de verschillende fasen van het programma. Dat vraagt van communicatie een flexibele aanpak. Per fase en per onderdeel in die fase moet steeds gekeken worden naar wat er nodig is aan communicatie, wat het doel is en met wie wordt gecommuniceerd. Deze strategie biedt daarom nog geen tijdlijn of planning, maar communicatie staat in nauw contact met programmamanagement en onderneemt op basis daarvan nieuwe communicatieacties. Deze communicatiestrategie biedt telkens de kapstok voor die acties.

Bij de programmafase 'Samen aan de slag' stond het opbouwen van de samenwerking centraal. Het doel is om actieve betrokkenheid en een gevoel van gedeeld eigenaarschap te stimuleren. We richten ons op het versterken van de band met bewoners en partners door gezamenlijke sessies en het organiseren van bijeenkomsten. Deze doelstelling staat tijdens het hele programma centraal, maar we zetten hier in de beginfase extra op in. Nieuwsbrieven (Positief Pottenberg en Nazareth info) en updates (specifiek voor aan activiteiten, zoals de flyer en poster voor NLdoet) zorgen voor actuele informatie en we enthousiasmeren bewoners om mee te denken en -doen.

In de fase 'Ontwikkeling programmaplan' ligt de focus op het samen vormgeven van het programmaplan. De communicatie richt zich op het informeren en betrekken van bewoners en partners bij het proces, zodat zij hun input kunnen geven en zich gehoord voelen. Transparantie over het proces en de voortgang staan centraal. Informatie ophalen en delen in gesprek met bewoners bijv. tijdens buurtoverleggen en activiteiten draagt daaraan bij, net als sessies met alliantiepartners om samen doelen te bepalen. Voorbeelden daarvan zijn de tweedaagse sessies die in beide wijken georganiseerd zijn.

In de fasen 'Uitvoering programmaplan' en 'Leren, monitoren en evalueren' wordt het programmaplan uitgevoerd en is het van belang om te communiceren over de voortgang, behaalde resultaten en nieuwe initiatieven. We zorgen voor transparante communicatie over wat werkt en wat beter kan. Succesverhalen worden gedeeld om anderen te inspireren en betrokkenheid hoog te houden. Daarvoor zetten we social media in, nieuwsbrieven en lokale media. We zoeken ook naar nieuwe manieren/plaatsen om te communiceren, bijvoorbeeld door mee te denken bij projecten in de openbare ruimte. Denk aan de herinrichting van een plein, waarbij bijv. een ronde zuil met een bankje ontmoeten mogelijk maakt en tegelijkertijd ruimte biedt aan bewoners en gemeente om berichten op te delen. Bij buurtbijeenkomsten vertellen we wat er gaat spelen en hoe iets verlopen is en we vragen feedback bij bewoners en partners. We verzamelen resultaten en inzichten en blijven altijd in gesprek met de buurtbewoners, zodat we kunnen bijsturen waar nodig is.

3.3 Twee soorten communicatie

Bewonerscommunicatie

Er vinden activiteiten plaats onder de vlag van het programma en er worden projecten gestart waarover we bewoners willen informeren en bij willen betrekken. De initiatieven en projecten die door het programma worden opgestart, krijgen telkens een communicatieaanpak op maat. Daarbij is de kernboodschap van het programma de kapstok voor afgeleide boodschappen. Per aanpak kijken we samen met de (alliantie)partners welke communicatie nodig is.

Programmacommunicatie

Bij een programma als Veerkrachtige Wijken is het belangrijk om over het programma zelf te communiceren: welke doelstellingen zijn er, hoe gaan we te werk, welke impact willen we maken en hoe meten we die? Dat is nodig om het programma Veerkrachtige Wijken goed te positioneren bij bestuurders, bij de alliantiepartners en andere partners in de wijk en in breder (regionaal/landelijk) perspectief.

De complexiteit van de opgave vraagt om nauwe samenwerking tussen alle betrokken partijen. De samenwerking met de alliantiepartners is goed van start gegaan, men onderstreept het belang van het versterken van veerkracht en dat we daar alleen door samen te werken echt impact kunnen maken. Het draagvlak wordt verder uitgebouwd en versterkt, en bij bewoners- en programmacommunicatie zoeken we elkaar op en communiceren we samen vanuit het gevoel van gedeeld eigenaarschap. Communicatie kan hieraan een bijdrage leveren door bijvoorbeeld afspraken te maken over de inhoud en timing van in- en externe boodschappen en samen te werken in het opstellen en verspreiden daarvan. Hiervoor is een goede samenwerking met de communicatieadviseurs van de partners nodig, deze samenwerking is inmiddels opgestart in de vorm van een breed communicatieoverleg. We zijn gestart met het onderling uitlijnen van onze communicatieuitingen op de eigen kanalen en kijken op basis van het uitvoeringsplan of en wat er nog meer nodig is aan communicatie en in welke vorm. Eerstvolgende punt dat op de agenda staat, is het samen maken van een visuele identiteit voor het programma.

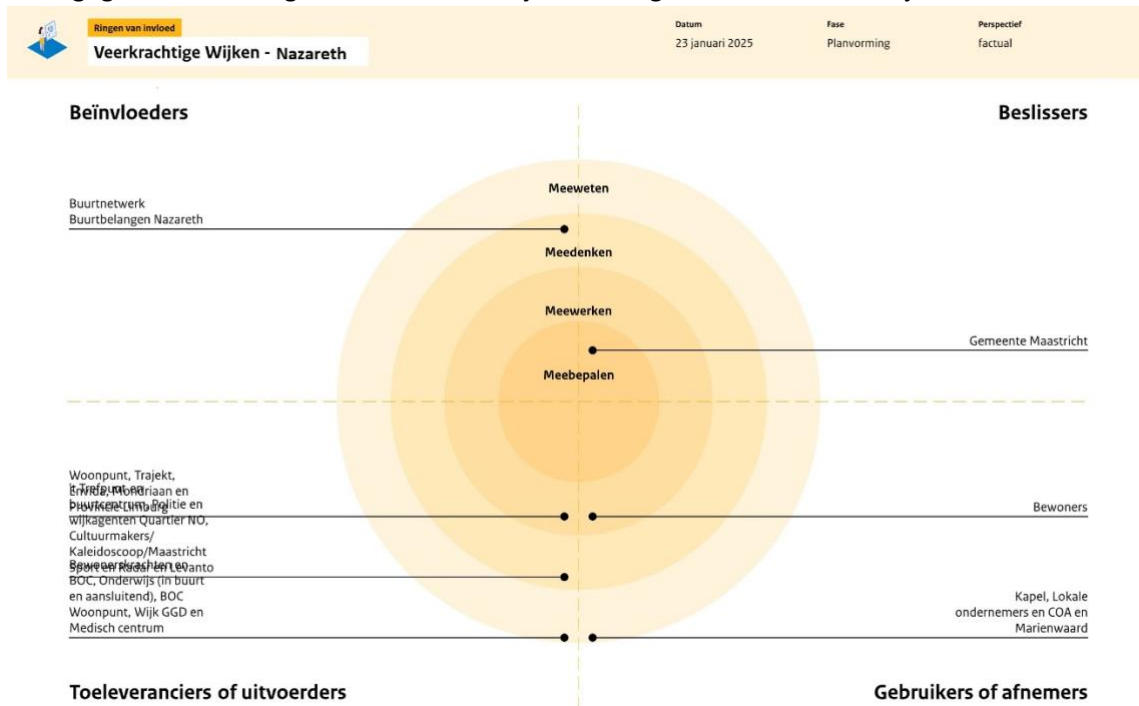
3.4 Doelgroepen

Het programmateam Veerkrachtige Wijken heeft een stakeholderanalyse⁴ gemaakt om de doelgroepen en hun huidige rol in het programma in kaart te brengen. De analyse schetst een beeld

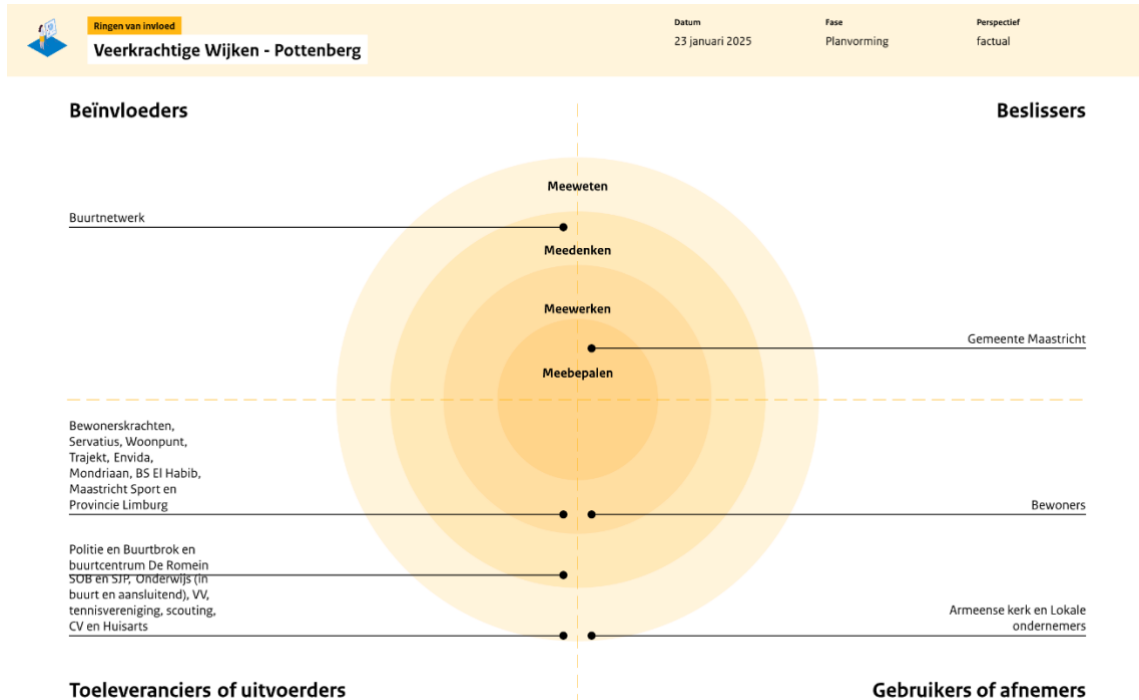
⁴ Deze is bijgevoegd in bijlage 1.

van waar we staan en laat zien waar er ruimte is voor een nauwere en andere manier van samenwerken.

Weergegeven in de 'ringen van invloed' zie je de huidige situatie voor de wijk Nazareth:

En voor Pottenberg ziet dat er zo uit:

Interne stakeholders

Binnen de gemeentelijke organisatie zijn belangrijke stakeholders de portefeuillehouder Veerkrachtige Wijken (momenteel wethouder Frans Bastiaens) en de gemeentesecretaris, zij hebben

zowel grote invloed op als veel belang bij een succesvolle uitvoering van het programma. De twee andere betrokken wethouders, Manon Fokke en Jeroen Hoenderkamp, hebben een verantwoordelijkheid op specifieke domeinen (participatie, sociaal beleid, stadsdeelwethouderschap). Onze bestuurders hebben de ambitie voor Veerkrachtige Wijken geformuleerd en zijn als opdrachtgevers van het programma vanzelfsprekend nauw betrokken. Daarna is de alliantie gevormd en zijn ook de bestuurders van de alliantiepartners aangesloten. Voor een goede en snelle besluitvorming, en voor continu commitment is het belangrijk dat we bestuurders goed informeren over het programma en daar een ritme in vinden en vasthouden.

De gemeenteraad speelt een belangrijke toezichthoudende rol. We zorgen voor informatievoorziening aan gemeenteraad en bestuurders, met focus op strategische doelen en resultaten. Ook onze ambtelijke collega's nemen we mee in wat we doen, hoe we dat doen en waarom. Ook naar buiten toe is het belangrijk om het programma te positioneren en bekendheid te geven.

Stakeholders buiten de gemeentelijke organisatie

Bewoners(organisaties) staan voorop en centraal in het programma. Ze zijn in de praktijk wel betrokken maar nog niet in de mate die we voor ogen hebben. Woningcorporaties en zorgorganisaties hebben een rol in de uitvoering en impact van het programma, net als gemeentelijke en maatschappelijke organisaties. Denk aan de impact die ze hebben op het bevorderen van verbinding, sociale cohesie, gezondheid, wonen en veiligheid. Ook hier zien we nog ruimte om de samenwerking te versterken. Onderwijs- en jeugdinstituten hebben nu nog een lage tot gemiddelde invloed maar hun belang voor de gemeenschap is significant, vooral voor de ontwikkeling van jongeren. Het Rijk en de Provincie Limburg tenslotte zijn ook belangrijke partners in verschillende samenwerkingen waar we de band verder aanhalen (zoals de Regiodeal en de Nationale Programma's Vitale Regio's en Veerkracht en Weerbaarheid).

We zien vanuit het programma kortom nog veel kansen voor groei in ons eigen ecosysteem. Om samen impact te maken, zijn er verschuivingen nodig in het speelveld van de externe stakeholders. Stakeholders met een groot belang maar nog (te) weinig invloed krijgen in de loop van het programma een andere rol. De eerste stappen daartoe zijn de afgelopen periode al gezet, onder andere door de alliantievorming en de structurele overleggen met de buurtnetwerken. Communicatie is een belangrijke schakel om de onderlinge verbinding te versterken, we werken toe naar de gewenste situatie en kijken per wijk wat daarvoor nodig is (aanpak op maat).

3.5 Communicatiedoelen

Het programma heeft als doel om individuele bewoners, de buurtgemeenschap en de netwerken in de wijk te activeren en te laten groeien. Door mensen aan te moedigen samen activiteiten te ondernemen, wordt het vanzelfsprekender dat iedereen op zijn eigen manier bijdraagt aan een sterke en veerkrachtige wijk. De communicatiedoelstellingen van het programma zijn afgeleid van de programmadoelstellingen.

Bewoners

- Versterken van vertrouwen: door duidelijk en vanuit de bewoners te communiceren, verkleinen we de afstand die ze tot de gemeente en andere betrokken instanties/organisaties ervaren. We maken resultaten zichtbaar en delen successen en zijn eerlijk over uitdagingen.

- Stimuleren en activeren: bewoners geven aan wat er nodig is, voelen zich gehoord en welkom om mee te denken en te doen. Ze ervaren zo meer regie over hun eigen leven en wat ze voor de wijk kunnen betekenen.
- Informeren: mensen zijn op de hoogte van wat er in de wijk speelt en kunnen kiezen of ze meedoen en/of meewerken. Dat doen we met aandacht voor hun verhalen en ervaringen en een persoonlijke benadering die aansluit bij de dagelijkse realiteit in de wijken.

Alliantie- en andere samenwerkingspartners

- Versterken van de samenwerking: door samen op te trekken bij het oplossen van vraagstukken en opstarten van projecten en initiatieven, weten we elkaar steeds beter te vinden. Hier is voor nodig dat het programma ook binnen de partnerorganisaties een belangrijke positie krijgt.
- Samen met één mond naar buiten treden: door onderling de communicatie goed op elkaar af te stemmen qua timing en daar inhoudelijk één lijn in te brengen, vertellen we zowel binnen de organisaties als daarbuiten dezelfde boodschap. We maken samen een 'message house': (kern)boodschappen die we die we samen formuleren en die voor de alliantiepartners te gebruiken zijn in de context van hun eigen organisatie.

Interne stakeholders

- Informeren en positioneren: onze bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers houden we op de hoogte van de ontwikkelingen, zodat zij de voortgang kunnen volgen en bijsturen en ondersteunen waar nodig.
- Zorgen voor consistentie in communicatie: we maken een toolkit voor het programmteam met een overzicht van middelen die ingezet kunnen worden. In de toolkit staan werkafspraken over communicatie en een overzicht van de middelen die er zijn en wanneer je ze in kunt zetten (en via welke collega je dat doet). Samen met partners en bewoners maken we een 'beeldmerk' en slogan voor de wijk: wat geeft in de kern weer hoe Pottenberg en Nazareth als wijk zijn? Dat kan gebruikt worden op bijv. beachvlaggen die je bij een activiteit als 'meeting point' kunt gebruiken en bij andere uitingen van het programma. We putten uit de kernboodschap om te zorgen voor eenheid in de boodschap als het over het programma gaat.

3.6 Kernboodschap

Om een goed antwoord te hebben op de vraag wat het programma Veerkrachtige Wijken is en doet, is een kernboodschap belangrijk. Dit verhaal kan in zijn geheel gebruikt worden, maar je kunt er ook elementen uit nemen en deze verwerken in een boodschap die specifiek op een bepaalde doelgroep wordt afgestemd qua inhoud en taalgebruik. Deze kernboodschap is dus niet een boodschap die telkens en letterlijk in dezelfde vorm wordt gebruikt, maar de inhoud blijft wel gelijk.

Een kernboodschap helpt collega's binnen de gemeente en bij de samenwerkingspartners om eenheid te bewaken in de communicatie over het programma. Voor het programma Veerkrachtige Wijken is de volgende compacte kernboodschap geschreven:

Samen werken aan een veerkrachtig Maastricht

Maastricht wil een stad zijn waar iedereen gezond, veilig en thuis is. Ieder mens verdient gelijke kansen om te groeien, zich te ontwikkelen en de regie te hebben over het eigen leven,

ongeacht waar je wieg staat. We geloven dat persoonlijke groei en gemeenschapskracht elkaar versterken. Daarom bouwen we samen aan meer veerkracht door te werken aan:

- Positieve gezondheid, zodat bewoners betekenisvolle relaties hebben, eigen regie over hun leven nemen en zich thuis voelen in een fijne leefomgeving.
- Bestaanszekerheid, omdat vooruitkijken naar de toekomst beter gaat als mensen een stabiele basis hebben met passend werk en grip op hun financiën.
- Gelijke kansen, zodat bewoners een goede start hebben ongeacht waar in de stad hun wieg staat, kan ontdekken waar ze goed in zijn en zichzelf daarin kunnen ontwikkelen.

Met het programma 'Veerkrachtige Wijken' zijn we gestart in de wijken Nazareth en Pottenberg. We werken nauw samen met bewoners en met partners als woningcorporaties, zorgorganisaties en de provincie. Onze aanpak kenmerkt zich door maatwerk, bewonersinitiatieven en samenwerking op alle niveaus. Dat doen we een generatielang: samen kijken wat nodig is, zodat iedereen de kans krijgt om het beste uit zichzelf te halen en van de wijk een plek te maken waar mensen naar elkaar omkijken.

Een uitgebreidere versie van de kernboodschap om uit te putten is:

Samen werken aan een veerkrachtig Maastricht

Maastricht heeft de ambitie om een stad te zijn waar iedereen zich gezond, veilig en thuis voelt. Waar iedereen richting kan geven aan zijn eigen toekomst, actief kan deelnemen en waar iedereen ertoe doet. Want ieder mens verdient gelijke kansen om te groeien, zich te ontwikkelen en de regie te hebben over het eigen leven, ongeacht waar je wieg staat. Daarom werken we samen aan een betere toekomst, voor bewoners en voor de buurt.

Vertrouwen in de toekomst begint bij mensen die in zichzelf geloven en elkaar versterken. Daar is veerkracht voor nodig: het vermogen om mee te kunnen bewegen in het leven, ook als het tegenzit. Persoonlijke groei en gemeenschapskracht gaan hand in hand. Want als individuen groeien, groeit de hele gemeenschap mee. En een sterke gemeenschap geeft weer steun aan haar leden.

Vanuit die gedachte gaan we aan de slag met drie bouwstenen voor een veerkrachtig bestaan:

- **Positieve gezondheid**
Een leven waar mensen betekenisvol contact hebben met anderen en waar ze zelf de regie over kunnen nemen. Waar ze zich sterk genoeg voelen om hun eigen keuzes te kunnen maken en structuur aan te brengen in hun leven. Hier hoort ook fijn wonen bij en een gezonde en veilige leefomgeving.
- **Bestaanszekerheid**
Met een stabiele basis is het makkelijker om vooruit te kijken. Bijvoorbeeld door werk te doen dat past en voldoening geeft, of door grip op geldzaken te krijgen. Voor jongeren is het belangrijk dat ze zicht hebben op een baan en hiervoor een opleiding kunnen volgen. Ook vrijwilligerswerk kan een opstap zijn naar betaalde arbeid.
- **Gelijke kansen**
Iedereen verdient een goede start, ongeacht waar je wieg staat. Door talent te herkennen en te ontwikkelen, creëren we een samenleving waarin jong en oud

kunnen groeien, hun dromen kunnen najagen en hun talenten optimaal kunnen benutten.

Samen komen we verder

Met bewoners bespreken we wat er nodig is om te bouwen aan veerkracht. We startten in de buurten Nazareth en Pottenberg, daar staat de veerkracht meer onder druk dan in andere buurten van de stad. Een prettige buurt is een stevige basis voor persoonlijke groei en ontwikkeling. Bewoners hebben genoeg ideeën om zowel persoonlijke ontwikkeling als de sociale en fysieke omgeving te verbeteren. Door open met elkaar in gesprek te gaan en samen te werken, krijgen we inzicht in wat we voor elkaar kunnen betekenen en van elkaar verwachten en ontstaat er wederzijds begrip.

We organiseren deze samenwerking in het programma 'Veerkrachtige Wijken'. Om te zorgen voor duurzame verandering slaan we de handen niet alleen ineen met bewoners. Voor een zo groot mogelijke impact hebben we ook een alliantie gevormd met de organisaties Trajekt, Mondriaan, Envida en met woningcorporaties Servatius en Woonpunt en Provincie Limburg. Verder werken we nauw samen met scholen, werkgevers, andere woningcorporaties, veiligheidspartners, zorg- en welzijnsorganisaties, sport- en jeugdhulporganisaties, de kunst- en cultuursector, en het rijk. Iedereen doet mee vanuit zijn eigen rol om zo elkaar te versterken en samen te werken aan oplossingen en kansen voor en met de buurt.

Onze aanpak kenmerkt zich door:

- Maatwerk waar nodig, aandacht voor elk individu
- Ideeën en initiatieven van bewoners door bewoners
- Denken én doen vanuit de menselijke maat
- Langdurige betrokkenheid van 20 jaar
- Het verbinden van krachten in de buurt
- Samenwerking op alle niveaus: buurt, regionaal en landelijk

We zijn er trots op dat we dit programma samen met de bewoners van Pottenberg en Nazareth mogen vormgeven. Want uiteindelijk zijn het de mensen zelf die hun wijk maken tot wat die is: een plek waar iedereen ertoe doet, waar mensen naar elkaar omkijken, en waar iedereen de kans krijgt om het beste uit zichzelf te halen.

Samen werken we aan een veerkrachtig Maastricht - een stad waar menselijkheid en saamhorigheid voorop staan, en waar iedereen zich thuis voelt.

3.7 Communicatiemiddelen

Om de communicatiedoelen te bereiken, zijn er een aantal middelen en activiteiten die we kunnen inzetten. Afhankelijk van de boodschap, doelgroep, snelheid, timing, de mogelijkheid tot feedback geven of aangaan van interactie, capaciteit en budget kiezen we de middelen. Ook brengen we variatie aan in het type content dat we maken; teksten worden afgewisseld met video, infographics of animaties. We maken zoveel mogelijk gebruik van wat al goed werkt in de wijk en kijken samen met bewoners naar wat er nog mist of anders kan.

Waar het kan zetten we storytelling in als manier om een gezicht te geven aan de mensen en de wijken en te laten zien wat er speelt en welke voortgang het programma boekt. Storytelling is een mooie manier om te laten zien hoe bewoners veerkracht tonen en welke impact projecten hebben

op het dagelijks leven. Zo delen we informatie en ontstaat er verbinding en vertrouwen tussen bewoners, partners en de gemeente.

Bij de inzet van middelen willen we ervoor zorgen dat iedereen in de wijk mee kan doen en geïnformeerd is. Er zijn grote verschillen in de wijk als het gaat om taal, cultuur en geletterdheid, toegang tot computers en de vaardigheid om daarmee om te gaan. We zetten daarom persoonlijke communicatie in (zelf en via onze partners): de mensen die in de wijk werken en die ‘achter de voordeur’ komen, zijn een waardevolle informatiebron en kunnen niet alleen informatie ophalen bij bewoners maar ook brengen. Als het kan, kiezen we voor video en beeldtaal. We zorgen ervoor dat er niet teveel boodschappen tegelijk verteld worden, en schrijven en praten op B1-niveau is het uitgangspunt (en waar het kan en nodig is op A2-niveau). We communiceren in het Nederlands en Engels en wegen per situatie af of ook andere talen nodig zijn.

Communicatie met bewoners

Om vanuit het blikveld van bewoners te communiceren, is er in Pottenberg een bijeenkomst geweest waar communicatie onderwerp van gesprek was (op initiatief van bewoners die aangaven dit belangrijk te vinden). In Nazareth wordt in 2025 eenzelfde sessie georganiseerd. De informatie over communicatievoorkeuren van bewoners is verwerkt in de keuze van middelen en is in het groen weergegeven:

- *Deelnemen aan buurtbijeenkomsten* om te horen waar behoeften van bewoners liggen en om in gesprek te zijn en te blijven.
- *Samen activiteiten organiseren* zorgt voor onderlinge verbinding in de buurt; samen iets bedenken en uitvoeren activeert mensen en zorgt voor een gevoel van verbinding.
- *Communicatiemiddelen van de wijk inzetten*. De wijk communiceert met elkaar via Whatsapp, Facebook en via flyers. We maken waar mogelijk gebruik van wat al door bewoners is opgericht en goed werkt.
- *Papieren nieuwsbrief* wordt gewaardeerd door de wijk, deze komt samen met inwoners en partners tot stand. In Pottenberg verschijnt ‘Positief Pottenberg’ drie keer per jaar, de ‘Nazareth info’ verschijnt maandelijks. We maken optimaal gebruik van deze nieuwsbrieven en zoeken de samenwerking op (denk aan een inlay met actuele informatie of een column o.i.d.).
- *Nieuwsflitsen op papier* om inwoners huis-aan-huis te informeren over actuele activiteiten. Qua frequentie voldoen de bestaande nieuwsbrieven soms niet aan de behoefte om op de hoogte zijn van wat er binnenkort gaat gebeuren.
- *Website www.thuisinmaastricht.nl* structureel inzetten om te informeren over activiteiten. Dit is ook een plek om op een kaart van de wijk te laten zien waar het programma actief is met interventies op het gebied van bouwen, groen, sporten, ontmoeten, etc. We gebruiken ook koppelkansen met de sociale kaart en Thuis in Maastricht magazine.
- *Buurtgids samenstellen* om voor meer verbinding te zorgen. Er gebeurt al veel in de wijken maar men weet elkaar niet altijd te vinden. Het begint ermee dat mensen weten bij wie ze waarvoor terecht kunnen. (Nieuwe) medewerkers van organisaties kunnen zich bijv. voorstellen zodat bewoners een gezicht hebben bij de weg die ze zoeken. Ook hier sluiten we slim aan bij de sociale kaart/TIM Magazine.
- *Wijkservicepunten*: één centraal punt in de wijk om naar binnen te lopen en vragen te stellen en direct verder geholpen te worden. In Pottenberg komt daar ruimte voor in de plint van het nieuwe Poortgebouw en in Nazareth in de buurtthuiskamer ‘t Trefpunt.

- *Straatpraat* organiseren, zodat er momenten zijn waar bewoners in gesprek kunnen gaan met bestuurders en ambtenaren.
- *Participatie laagdrempelig* mogelijk maken, zodat ook een grotere, andere groep dan de geijkte woordvoerders van de wijk hun mening kan geven en stem laat horen. Achter de voordeur gebeurt er veel en de uitdaging is om met die bewoners in contact te komen. We werken daarvoor samen met (middelen van) alliantiepartners die wel achter de voordeur komen. Ook gebruiken we activiteiten en fysieke ontmoetingsplaatsen in de wijk als moment of plek waar mensen op een informele manier hun mening kunnen geven.

Alliantie- en andere samenwerkingspartners

Communicatiemiddelen en –activiteiten die bijdragen aan de doelen ‘samenwerking’ en ‘consistente communicatie’ zijn:

- *Structureel alliantieoverleg*. Daar komen niet alleen strategische/inhoudelijke ontwikkelingen aan bod, het is ook een kans om elkaar persoonlijk te spreken en de onderlinge band/samenwerking te versterken.
- *Integraal communicatieoverleg* met communicatieadviseurs van de alliantiepartners. We werken samen om te zorgen voor eenzelfde boodschap naar binnen en naar buiten toe. Dat doen we voor programma- en bewonerscommunicatie.
- *Digitale nieuwsbrieven* die met regelmaat worden verstuurd over het programma. Door deze nieuwsbrieven samen te organiseren en versturen, blijft men betrokken en geïnformeerd. Professionals blijven op de hoogte en leren elkaar (beter) kennen.
- *Samenwerkingsgids* maken, zodat ook professionals een overzicht hebben van namen en rugnummers van mensen in de wijk. Wie doet er precies wat en waarvoor kunnen we je bellen?
- *Intranetten* van de organisaties zetten we in om collega's en medewerkers te informeren en uit te nodigen om aansluiting met het programmateam te zoeken als dat inhoudelijk interessant kan zijn.
- *Websites* vertellen het verhaal over veerkracht, bij welke partnerorganisatie je ook online kijkt. We verwijzen naar elkaar en stemmen onderling af qua boodschap en timing.
- *Fysieke bijeenkomsten* met partners waarbij kennis wordt uitgewisseld en inspiratie wordt opgedaan en de band wordt aangehaald. De tweedaagse sessies die in Nazareth en Pottenberg plaatsvonden, zijn goede voorbeelden van hoe een fysieke meeting een impuls kan geven aan de samenwerking en het onderling vertrouwen. Door tweemaandelijks een bijeenkomst te organiseren met onze partners verstevigen we de band.
- Ontwikkelen van herkenbare *visuele en tekstuele elementen* die wijzelf en onze partners kunnen gebruiken als het gaat over Veerkrachtige Wijken. Denk bijvoorbeeld aan een slogan die de kern van het programma weergeeft, of een beeldmerk dat voor het programma gebruikt wordt.
- *Mediastrategie* ontwikkelen voor zichtbaarheid in lokale, regionale en landelijke media.

Interne stakeholders en gemeenteraad

- *Domeinvergaderingen en RIB's* zijn passende middelen om de raad te informeren.
- In *werksessies en PO's* met de wethouder(s) worden zaken besproken en wordt informatie opgehaald waar het programmateam mee aan de slag gaat.

- De *P&C-cyclus* biedt momenten/aanknopingspunten om het programma onder de aandacht te brengen en houden.
- *Roadshows* in de gemeentelijke organisatie om leidinggevend en andere collega's te informeren en uit te nodigen bij te dragen als ze koppelkansen zien. Denk aan de Burgerbegroting, initiatieven vanuit Maastricht Sport of andere projecten die in de wijken spelen.
- *Intranet Stella* zetten we in om resultaten en voortgang te tonen aan collega's en om het programma onder de aandacht te brengen en te houden.

4. Organisatie van communicatie

Structurele communicatieinzet

Gezien de lange looptijd en de doelstellingen die het programma heeft geformuleerd, is het belangrijk om communicatie nu en op de langere termijn goed te borgen. De veranderingen die we willen waarmaken, gaan onder andere over gedragsverandering. Communicatie is een belangrijke randvoorwaarde om dat voor elkaar te krijgen.

Strategisch communicatieadvies

Er is een strategisch communicatieadviseur nodig om de overall samenhang in de communicatie te bewaken. Op basis van input van de programmamanager/projectleider kan deze in kaart brengen waar er raakvlakken/koppelkansen zijn met andere projecten/programma's en die tijdig samen brengen. In Q3 start het uitvoeringsplan, dan kan op basis daarvan een communicatiekalender gemaakt worden en moeten er goede werkafspraken zijn gemaakt over communicatie binnen het programmateam. Daarnaast staat de samenwerking met communicatieadviseurs van de alliantiepartners pas aan het begin en moet nog verder vorm krijgen. Om het komende jaar deze basis op strategisch vlak goed op orde te brengen, is naar schatting gemiddeld 8 uur per week (0,2 fte) nodig.

Medior communicatieadvies

Ter ondersteuning in de uitvoering is een medior communicatieadviseur nodig die meedenkt en mee uitvoert, en die snel bij kan schakelen. Daarvoor zou ik 20-24 uur per week (0,5 fte) aanhouden tot het eind van het jaar, en aan het begin van Q4 evalueren hoe je daarmee uitkomt.

Budget voor specialistische communicatie

Naast de structurele communicatieinzet is er extra budget nodig om content te maken die aansluit bij de strategie. Voor het maken van video's of beeldbrieven bijvoorbeeld is specialistische inzet nodig van filmmakers en vormgevers binnen de gemeente en als dat niet mogelijk is via externe partijen. Maar denk ook aan onderzoek om de effectiviteit van communicatie te meten en bij te sturen. Het is raadzaam om hiervoor een bedrag te reserveren in de begroting van het programma. Richtlijn die de afdeling Communicatie aanhoudt is minimaal 1 procent van projectkosten bij fysieke projecten (bouwprojecten, wegen, bruggen, enz.) tot 10 procent bij niet-fysieke projecten. Afhankelijk van het uitvoeringsplan kun je hier een grove inschatting van maken.

Bijlagen

Bijlage 1: Stakeholders van programma 'Veerkrachtige Wijken' in beeld

Waarom een stakeholderanalyse?

Een stakeholderanalyse is een belangrijk instrument dat organisaties en projectteams helpt om de diverse groepen en individuen te identificeren die (in)direct invloed kunnen uitoefenen op en impact ondervinden van het succes van een project. De stakeholders voor dit programma variëren van interne groepen zoals medewerkers, management en bestuurders, tot externe partijen zoals inwoners, woningcorporaties en overheden.

Door inzicht te krijgen in de belangen en de invloed van deze actoren, kan de gemeente samenwerking bevorderen, conflicten beter voorkomen en een gerichte communicatiestrategie ontwikkelen.

Stakeholders en hun betrokkenheid inventariseren

Bij het maken van een stakeholderanalyse is het belangrijk om alle belanghebbenden in kaart te brengen en daarna te bepalen welke mate van invloed ze hebben en welk belang. Daarvoor gebruiken we scores, waarbij een score van 1 staat voor 'zeer laag' en 5 voor 'zeer hoog'. Deze scores helpen bij het bepalen hoe intensief we met elke stakeholder gaan communiceren en hoe nauw we ze bij het proces betrekken.

Invloed zegt iets over de mate waarin een stakeholder direct kan ingrijpen in de besluitvorming of over de rol in de uitvoering van het programma. Stakeholders met veel invloed kunnen de uitvoering van het project sturen, versnellen of juist vertragen.

Belang geeft weer hoe belangrijk de uitkomsten van het programma zijn, dus welke impact het slagen ervan heeft op de stakeholder. Dat kan een politiek belang zijn of concrete impact in de praktijk.

Het inschatten van belang en invloed helpt om:

- De juiste prioriteiten te stellen doordat duidelijk is welke stakeholders direct en intensief betrokken moeten worden.
- Doelgericht te communiceren omdat we de communicatiestrategie aan kunnen laten sluiten op de specifieke rol en behoefte van elke stakeholder.

Overzichten in- en externe stakeholders

Onderstaande overzichten geven weer welke stakeholders het programma Veerkrachtige Wijken kent in de wijken Nazareth en Pottenberg. De weging is in samenwerking met het programmateam tot stand gekomen; het is geen exacte wetenschap maar geeft weer hoe het programmateam de huidige situatie kent en ervaart, dat komt niet per se overeen met wat de wenselijke situatie is. De op te stellen communicatiestrategie beschrijft hoe we van het feitelijke perspectief naar het wenselijke perspectief komen.

Interne stakeholders

Bestuurlijke stakeholder	Rol/Functie	Invloed	Belang
Gemeenteraad	Controleert het beleid, ontvangt periodiek RIB	5	5
College van B&W	Hoogste bestuursorgaan, besluitvorming en strategische sturing	5	5
Wethouder Frans Bastiaens	Wethouder (portefeuillehouder programma Veerkrachtige Wijken) is bestuurlijk verantwoordelijk voor het programma	5	5
Wethouder Manon Fokke	Wethouder, betrokken vanwege participatie en burgerbetrokkenheid en als stadsdeelwethouder	4	4
Wethouder Jeroen Hoenderkamp	Wethouder, betrokken vanwege het sociaal domein	4	4

Ambtelijke stakeholder	Rol/Functie	Invloed	Belang
Gemeentesecretaris	Ambtelijk opdrachtgever, strategische leiding en toezicht op uitvoering	4	5
Manager Bestuurszaken	Gedelegeerd opdrachtgeverschap, operationele leiding	4	5
Medewerkers	Noodzakelijk voor succesvolle uitvoering van acties die uit het programma voortkomen	3	5

Deze stakeholders spelen allemaal een sleutelrol in het succes en de voortgang van het programma, met sterke betrokkenheid en invloed op strategisch en operationeel niveau.

Het college van B&W, met name de wethouders Frans Bastiaens, Manon Fokke en Jeroen Hoenderkamp, heeft een grote invloed en belang vanwege hun beleidsmatige en politieke verantwoordelijkheid.

De gemeentesecretaris heeft als ambtelijk opdrachtgever, samen met de manager Bestuurszaken, veel invloed op een succesvolle uitvoering van het programma en heeft een belangrijke rol in het informeren van het bestuur.

Externe stakeholders

Per wijk is een overzicht gemaakt van het ecosysteem dat van belang is voor het programma Veerkrachtige Wijken.

Buurt Nazareth				
Categorie	Stakeholder	Invloed	Belang	Toelichting
Bewoners	Bewoners van Nazareth (huurders en huiseigenaren)	5	5	Directe impact: behoeften en wensen zijn cruciaal voor succes. Extra aandacht voor nieuwe bewoners in de gemeenschap.
	Buurtnetwerk Buurtbelangen Nazareth	4	5	Betrokken bewoners met hart voor de wijk, zijn verbinders en 'vliegwiel'
	Studenten	2	3	Vaak tijdelijk betrokken bij wonen en lokale voorzieningen
	Bewonerskrachten	2	4	Bewoners die huren bij Woonpunt (maar ook anderen kunnen aansluiten). Zijn oren en ogen in de wijk en melden overlast.
Woningcorporaties	Woonpunt	4	5	Grote invloed op woningaanbod en woonkwaliteit en leefbaarheid
Onderwijs en jeugd	Hotel Management School (Hogeschool Zuyd)	3	3	Impact door huisvesting studenten
	BS Talententuin	3	4	Biedt speciaal onderwijs in de buurt, invloed op gemeenschap.
	IKC De Geluksvogel	3	3	Basisschool in Limmel, bezocht door kinderen uit Nazareth
	Basisschool Amby	3	3	Basisschool in Amby, bezocht door kinderen uit Nazareth
	Trajekt	4	4	Belangrijke schakel vanwege jeugdopbouwwerk
Gemeentelijke en maatschappelijke organisaties	Politie en team wijkagenten Quartier NO	4	4	Verantwoordelijk voor veiligheid; invloed op handhaving en buurtveiligheid.
	Provincie Limburg	4	5	Strategische partner, biedt financiële/ beleidsmatige ondersteuning.
	Ut Terwormke	2	3	Door bewoners flat Terwormstraat, verbinden en eenzaamheid tegengaan,

				collectief en achter de voordeur. https://ut-terwormke.nl/
	Lief en leed Straten	2	3	Groep betrokken en actieve bewoners die zorgdraagt voor het omzien naar elkaar
	BOC Woonpunt	2	3	Bewonersoverlegcommissies van huurders Woonpunt
	Trajekt (sociaal werk en welzijn)	4	5	Belangrijk voor welzijn/sociale integratie en ondersteuning kwetsbare inwoners
	Envida (ouderenzorg)	3	5	Thuiszorg met name voor ouderen, impact op kwaliteit van leven is groot
	Mondriaan (GGZ)	3	5	Belangrijk voor bewoners met mentale gezondheidsbehoeften
	Wijk GGD	3	4	Ondersteuning in de wijk
	Radar	3	4	Ondersteunt mensen met verstandelijke beperking en kinderen met ontwikkelingsachterstand
	Levanto	3	4	Ondersteuning bij geestelijke gezondheidszorg en maatschappelijke opvang
	COA en Mariënwaard	2	4	Verzorgt vluchtelingenopvang, buurtbewoners zoeken actief contact
Religieuze organisatie	Kapel	2	3	Belang voor gemeenschap
Bedrijven	Bedrijvencentrum Meerssenerweg	3	3	Lokale werkgelegenheid en economie
	Lokale ondernemers	1	2	Beperkt belang en invloed
	Supermarkt Attent	2	4	Belangrijk als buurtvoorziening; invloed op lokale economie en heeft sociale functie
Zorg	Medisch centrum	3	5	Essentieel voor gezondheidszorg in de wijk
Vrije tijd en welzijn	Scouting Titus Brandsma	2	2	Weinig verbinding met buurt
	SAM (Stichting Ateliers Maastricht)	3	3	Cultuur en kunst, invloed op sociale cohesie en gemeenschapsgevoel
	't Trefpunt en het activiteitenprogramma	3	4	Sociale ontmoetingsplek

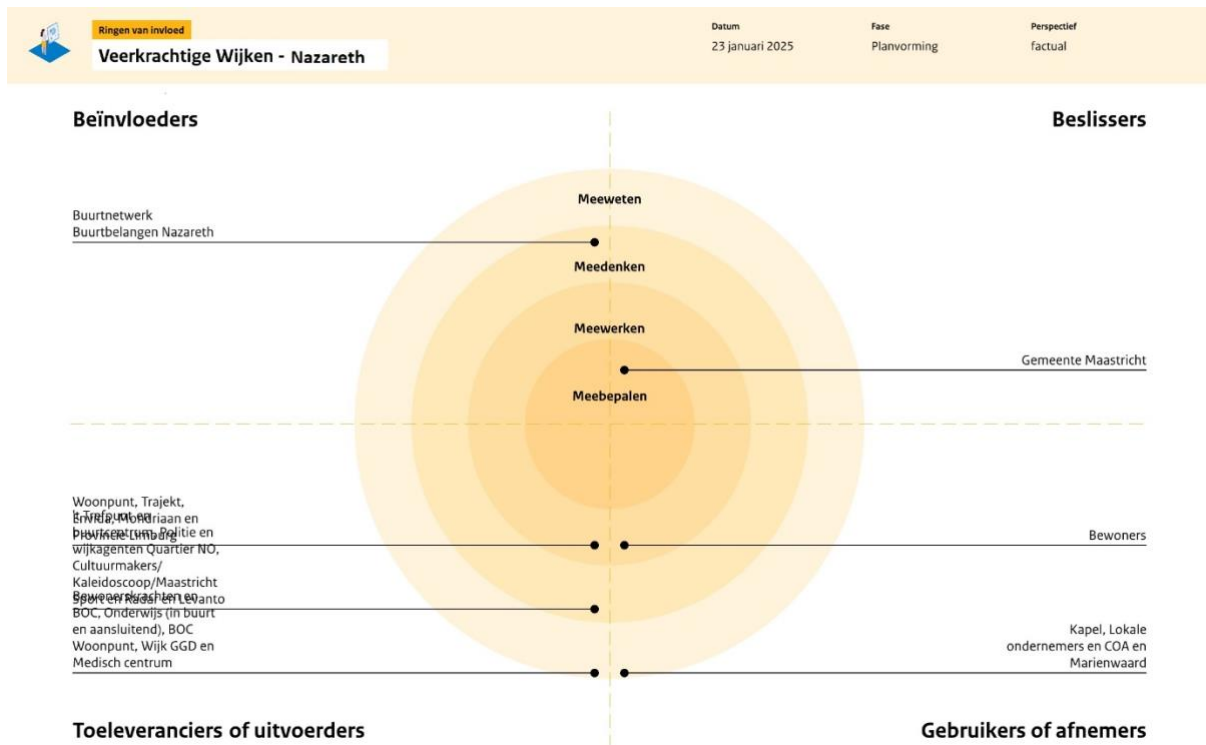
	Buurtcentrum Nazareth en het activiteitenprogramma	4	4	Belang voor sociale verbinding
	CV De Kakpepers	1	3	Belangrijk voor tradities en cultuur in de wijk
	Cultuurmakers en Kaleidoscoop	3	4	Voor alle leeftijden, zorgt voor sociale cohesie en persoonlijk ontwikkeling
	Maastricht Sport	3	3	Stimuleert sport en beweging, invloed op gezondheid

Buurt Pottenberg				
Categorie	Stakeholder	Invloed	Belang	Toelichting
Bewoners	Bewoners en Bewonerskrachten van Pottenberg (huurders en huiseigenaren)	5	5	Directe impact: behoeften en wensen zijn cruciaal voor succes. Extra aandacht voor het opnemen van nieuwe bewoners in de gemeenschap.
Woningcorporaties	Servatius	4	5	Verantwoordelijk voor onderhoud en beheer van huurwoningen
	Woonpunt	4	5	Direct belang voor hun huurders en vastgoedbeheer
Gemeentelijke en maatschappelijke organisaties	Politie	4	4	Veiligheid in de buurt, handhaving en openbare orde
	Provincie Limburg	4	5	Strategische partner, biedt financiële/beleidsmatige ondersteuning.
	SOB (vrijwilligers voor ouderen)	2	3	Ouderenzorg en ondersteuning in de wijk
	Trajekt (sociaal werk en welzijn)	4	5	Belangrijk voor de ondersteuning van kwetsbare bewoners
	Envida (ouderenzorg)	3	5	Belangrijk voor ouderenzorg en welzijn

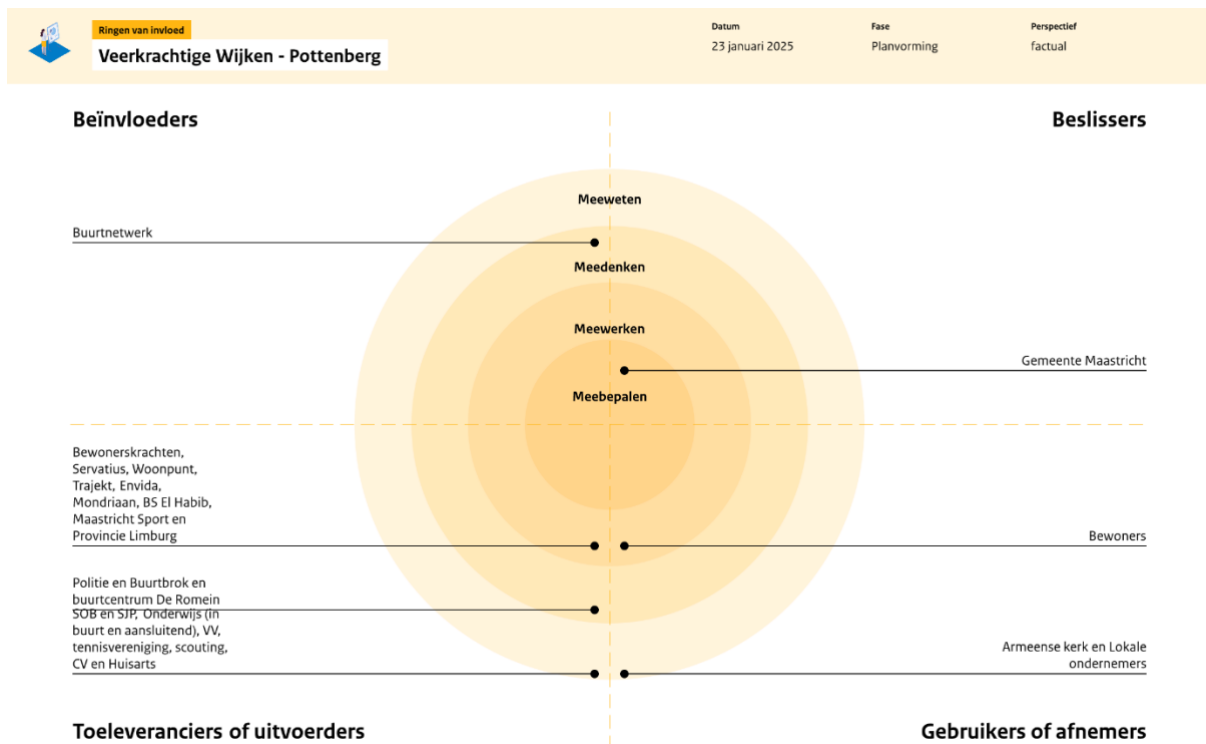
	Mondriaan (GGZ)	3	5	Impact op geestelijke gezondheidszorg voor bewoners
	Buurtbrök	3	5	Sociale ontmoetingsplek
	Buurtcentrum De Romein	3	4	Belangrijk voor sociale verbinding
Onderwijs en jeugd	SJP (jongeren en huiswerkhulp)	1	4	Zijn er voor jeugdondersteuning en welzijn
	El Habib (regionale islamitische basisschool) en Terra Nigra	3	3	Betrokken bij en actief in de wijk
	BS Het Mozaïek en BS Manjefiek, Kindcentrum Dynamiek, Mosalira CSN VSO (speciaal onderwijs) en middelbare school Bonnefanten college	1	2	Scholen buiten de wijk maar waar wel Pottenbergse kinderen naartoe gaan
Religieuze organisatie	Armeense kerk	2	3	Betrokkenheid vanwege culturele en religieuze rol
Vrije tijd en verenigingen	VV Daalhof, tennisvereniging, De Pelikaan, scouting Maastricht-West	1	2	Mogelijk betrokken bij buurtactiviteiten
	CV De Mammoeters	2	3	Belangrijk voor buurttradities en cultuur
	Maastricht Sport	3	3	Stimuleert sport en beweging, invloed op gezondheid
Winkels en voorzieningen	Lokale ondernemers	1	3	Belang afhankelijk van eventuele toekomstige economische ontwikkelingen
Zorg	Huisarts	3	5	Belangrijk voor zorg in de buurt

Voor Nazareth en Pottenberg zijn er externe stakeholders samen met de gemeente georganiseerd in een alliantie Veerkrachtige Wijken: Servatius en Woonpunt, Trajekt, Envida en Mondriaan en Provincie Limburg. Er zijn ook andere samenwerkingen zoals die met het rijk (Regiodeal Zuid-Limburg) en de Citydeal (samen met Zuyd Hogeschool) en ontwikkelingen zoals het lerend netwerk.

Weergegeven in de ringen van invloed ziet dat er als volgt uit voor Nazareth:

Voor Pottenberg is dit het beeld:

Een toelichting op de verschillende rollen die de stakeholders kunnen vervullen:

- Beslissers: dit zijn de personen of partijen die bevoegd zijn om besluiten te nemen.
- Beïnvloeders: zij oefenen invloed uit (vaak op de beslissers) en kunnen daarom indirect effect hebben op het verloop van het project.
- Toeleveranciers of uitvoerders: zij zijn nodig voor het slagen of uitvoeren van het project, door kennis, mankracht of middelen te leveren.
- Gebruikers of afnemers: zij voelen de impact van het uitgevoerde project of ondervinden de gevolgen ervan.

En hun mate van betrokkenheid:

- Meebeslissen: dit niveau gaat niet alleen over de partijen of personen die formele beslissers zijn, maar hier kunnen ook betrokkenen staan met doorslaggevende invloed op het project.
- Meewerken: hier komen de betrokkenen te staan die daadwerkelijk meewerken aan het project.
- Meedenken: dit zijn de betrokkenen waarvan het projectteam een bepaalde inhoudelijke inbreng hoopt te krijgen.
- Meeweten: deze betrokkenen spelen geen actieve rol in het project of in een bepaalde projectfase, maar moeten wel op de hoogte gehouden worden. Bijvoorbeeld omdat ze later een formele beslisser zijn (zoals de Tweede Kamer) of een partij die bij de uitvoering een rol gaat spelen

Samengevat

Stakeholders binnen de gemeentelijke organisatie:

Wethouder Frans Bastiaens en de gemeentesecretaris hebben zowel grote invloed op als veel belang bij een succesvolle uitvoering van het programma.

De drie andere betrokken wethouders hebben een verantwoordelijkheid op specifieke domeinen (participatie, sociaal beleid, stadsdeelwethouderschap).

De gemeenteraad speelt een belangrijke toezichthoudende rol, waardoor ze zowel invloed als belang heeft; haar betrokkenheid is echter indirecter dan die van het college en de ambtelijke stakeholders.

Leidinggevend van de gemeente spelen een rol vanwege de gebiedsgerichte werkwijze van het programma. Dat vraagt soms mogelijk een andere werkwijze dan gebruikelijk van hun medewerkers.

Stakeholders buiten de gemeentelijke organisatie:

Bewoners(organisaties) staan voorop en staan centraal in het programma. Dat draait om het versterken van de gemeenschap met oog voor individuele behoeften. Het doel is om dat voor hen en samen met hen te gaan doen.

Woningcorporaties en zorgorganisaties hebben zowel veel invloed als een groot belang en spelen daarom een cruciale rol in het project.

Gemeentelijke en maatschappelijke organisaties hebben ook een aanzienlijke invloed op de uitvoering en impact van het project, vooral in termen van het bevorderen van verbinding, sociale cohesie en veiligheid.

Onderwijs- en jeugdinstituten hebben nu nog een gemiddelde invloed maar hun belang voor de gemeenschap is significant, vooral voor de ontwikkeling van jongeren.

Deze analyse schetst een beeld van waar we nu staan en laat zien waar er ruimte is voor een nauwere en andere manier van samenwerken. De eerste stappen daartoe zijn de afgelopen periode gezet.

VEERKRACHTIGE

WIJKEN

Gemeente Maastricht

Mondriaan

servatius.
thuis.
samen doen.

trajekt

Envida

provincie limburg

WOONPUNT

